

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglašev
1 stolp, pečit-vrsta
mali oglaš po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inserate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Nemška zunanja politika na razpotju

Nemška javnost je nad Stresemannovim neuspehom v Zenevi zelo razočarana. Pričakovala je, da doseže ondaj vsaj znižanje francoskih posadk v Porenju, če že ne popolne izpraznitve, toda nade se niso izpolnile. Vzroki leže na dlani.

Kakor se je francoska javnost pokazala hladnokrvno ob nastopu sedanje nemške desničarske vlade, tako je vendar gotovo, da je v Franciji od tega hipa dalje znova prevladala vsa nezaupnost proti Nemčiji in da je tisti hip dobila locarnska politika globoko razpoko. Nemški desničarski krogi so tudi posled obilo poskrbeli za to, da so izzivali francosko občutljivost in nečiti nezaupnost. Razine izjave desničarskih ministrov in drugih voditeljev, diplomatske forsiranje izpraznitve Porurja, demonstracije stahlhelmovcev v Berlinu in mnogo drugega je bilo kakor voda na mlin onih krogov v Franciji, ki so bili locarnski politiki prav tako nasprotni kakor desničarji v Nemčiji. Danes smo tako daleč, da se v Franciji kakor v Nemčiji splošno govori o krizi locarnske politike in o možnosti novih pravcev. Ob teh okoliščinah je bilo prav za prav naivno pričakovati, da bi mogla Stresemann in Briand v Zenevi napraviti čudež in se preko vseh ovir pobotati v tako dalekosežnem problemu, kakor je izpraznitev Porurja.

Razen tega je bil pa to pot v Zenevi še drug velevažen moment, ki je oteževal nemško stališče: angleško-ruski konflikt in pa dejstvo, da Nemčija temu konfliktu ni voljna žrtvovati svojih zvez z Rusijo. Najsi se svečano zagotavlja, da Anglija nečete potegniti v konflikt nobene tretje države in da nikakor ne snuje skupne fronte proti Rusiji, je vendar več nego umljivo, da Nemčija to pot v Angliji ni našla tiste opore za svoje zahteve nasproti Franciji, kakor jo je živela do Locarna. Vsekakor se je bil medtem izvršil tudi obisk predsednika francoske republike in sestanek Chamberlaina in Brianda v Londonu, ob kateri priliki so se nedvomno usoglasili marsikateri politični računi.

Spričo vsega tega je mršavi izid zadnjega ženevskega zasedanja za Nemčijo povsem uvrstjen in nemški desničarski krogi bi storili bolje, ako bi dejstva stvarno presojali in priznali, da so s svojo politiko državi slabo služili, nego da se sedaj ogorčujejo in zahtevajo izpremembo zunanje političnega pravca. Prav tako je treba tudi Poincaréjev govor v Luneville-u v prvi vrsti zapisati na račun napačne politike nemških desničarjev.

Pri vsem tem je umljivo, da je zaradi zunanje politike vznevoljena in vznemirjena vsa nemška javnost in da prevladuje skepsa. Vendar je upati, da zmagala politična treznost izkušnih nemških politikov in mirovna volja širokih množic nemškega naroda. Centrum stoji na stališču, da se sedanji pravec v zunanji politiki ohrani. »Kölnische Volkszeitung« piše, da se mora dalje zasledovati cilj mirnega razčiščenja spornih vprašanj.

V vsaki drugi politiki bi Nemčija danes mnogo več tvegala nego bi mogla upati dobiti, dasi ne manjka takih, ki pravijo, da bi morala Nemčija sedanji angleško-ruski spor izkoristiti in paziti, da ne obsedi med dvema stoloma. Stopi naj na stran Anglije, ker ne more biti dvoma, da bo v tej borbi zmagala Anglija. To mnenje pa nikakor nima za seboj nemškega ljudstva in je komaj verjetno, da bi se v do-glednem času uveljavilo.

Napovedan je govor zunanje ministra Stresemanna v parlamentu. Z njim in sledečo debato se bo razčistilo obzorje nemške zunanje politike vsaj za najbližnji čas.

IZVOLITEV PREDSEDNIKA GLAVNIH VOLIVNIH ODBOROV.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Popoldne se je vršila seja državnega odbora pod vodstvom predsednika narodne skupščine Marka Trifkovića. V smislu odredb volivnega zakona se je izvolilo 36 predsednikov glavnih volivnih odborov. Volitev se je vršila z žrebanjem. Za obe slovenski volivni okrožji sta izvoljena: za Maribor Subotić, prvi podpredsednik narodne skupščine, za Ljubljano—Novo mesto dr. Okretić, podpredsednik oddelka B za Slovenijo in Dalmacijo pri Stolu sedmorice.

VUKICEVIĆ V AVDIENCI.

r Belgrad, 23. junija. (Izv.) Popoldne je bil predsednik vlade Vukićević v avdienci, ki je trajala eno uro. O tej avdienci ni Vukićević dajal nobenih izjav.

Spor med nami in Albanijo faktično poravnana.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Danes popoldne od 4 do pol 6 so posamezno italijanski poslanik Bodrero, nemški poslanik Ols-hausen, francoski poslanik Dard in v odsotnosti angleškega poslanika odpravnik poslov Forges storili korake v smislu poravnave spora med našo državo in Albanijo, kakor smo že poročali. Kakor smo zvedeli, so poslaniki v duhu sporazuma, dogovorjenega med zastopniki ter zunanjimi ministri njihovih držav v Zenevi izročili našemu zunanjemu ministru dr. Voji Marinkoviću po poprejšnjem sporazumu pismeno noto, v kateri sporočajo naši vladi predloge, ki jih smatrajo za potrebne, da se spor med Albanijo in našo državo lahko mirno poravna. V tej pismeni noti predlagajo predvsem, da naša vlada note ne umakne, marveč samo razloži nekatere izraze, katere je smatrala Albanija za žaljive. Obenem sporočajo, da bo v slučaju, če naša vlada to stori, albanska vlada takoj izpustila dragomana našega poslaštva v Tirani na svobodo.

Ta korak zastopnikov velesil se je izvršil v zelo pomirljivem tonu in prijateljsko in nikakor nima značaja kakakega skupnega nastopa. Obenem so pogoji in predlogi, ki jih stavljajo velevlasti naši državi, take prirode, da povsem čuvajo prestiž naše države, kar najbolj dokazuje dejstvo, da se je že pred tem dopoldne ob 10. storil enak korak v Tirani. Vsi diplomatski krogi so mnenja, da bo naša vlada na predlog in na priporočilo velesil pristala in se bo na ta način spor končno poravnal. Kar se tiče momentanega odgovora, je seveda jasno, da zunanji minister Voja Marinković ni mogel gg. poslanikom sporočiti končnoveljavnega odgovora dokler se to-

žade no ne sporazume s kabineto in mero-dejnimi činitelji.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Takoj po izročitvi note, ki jo je izročil kot najstarejši italijanski poslanik Bodrero, je Voja Marinković odšel v dvor v avdienco, kjer je ostal zelo dolgo časa.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Povodom današnje intervencije velesil pri našem zunanjem ministru je zunanje ministrstvo v zadevi mirne rešitve znanega spora izdalo sledeče obvestilo:

»Popoldne ob pol 5 so poslaniki Italije, Nemčije, Francije in odpravnik poslov Velike Britanije posamezno, toda z enakim besedilom poslali noto naši vladi, da bi se jugoslovansko-albanski spor, ki je nastal radi tega, ker je bil Gjurašković zaprt, likvidiral na ta način, da se istočasno Gjurašković spusti na svobodo in da se v noti našega odpravnika poslov od 30. maja spremene besede, nad katerimi se albanska vlada pritožuje, češ, da so žaljive.

Ker je naša vlada že prej izjavila in o tem tudi obvestila tajništvo Društva narodov, češ da ne vztraja na besedah, nad katerimi se albanska vlada pritožuje, marveč samo zahteva, da se Gjurašković takoj izpusti na svobodo, je zunanji minister izjavil, da kraljevska vlada sprejema ta predlog, da da dokaz več o umerjenosti in svoji iskreni želji za mirno poravnavo tega spora, in bo pooblastila francoskega poslanika v Tirani, da izvrši predložene spremembe ob istem času, ko bo Gjurašković izpuščen na svobodo. Od tega trenutka dalje se bo smatralo, da so se odnošaji med obema državama obnovili.«

Radikali brez Pašića.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Danes se je vršila zaključna seja glavnega odbora radikalne stranke. Tudi na to sejo niso prišli zastopniki centroma niti zastopniki vlade, katero predstavljajo sedanji pravosodni minister dr. Dušan Subotić. Na tej seji je bil sprejet poseben oglas na vse organizacije radikalne stranke v celi državi. Proglas je zelo obsežen in je neke vrste volivni proglas na ljudstvo. Obenem vsebuje potrebna navodila organizacijam za volitve. V tem proglasu se navaja kratka zgodovina notranje politike v poslednjih letih in se poveljujejo zasluge radikalne stranke ter naglašja izreden značaj sedanjih volitev. Apelira se na vse radikalne volivce, da ostanejo kompaktni. V drugem delu se organizacijam priporoča, da vzdržujejo stalne zveze z ljudstvom in da se izogibajo sporom in da vse spore sporoče glavnemu odboru. V uvodu se posebno naglašja, v kako težkem položaju se v sedanjem volivnem boju nahaja radikalna stranka, ker ni v njeni sredi več velikega voditelja Nikole Pašića. Radikalna stranka je s težko borbo in velikimi žrtvami dosegla velike zasluge za svobodo našega naroda in napredek naše države. Zato je naša dolžnost, se pravi v proglasu, da stopamo po stopinjah ustanovitelja radikalne stranke in da njene zasluge ne samo verno čuvamo, marveč jih tudi poveljujemo.

G. TAVČAR V BELGRADU.

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) V Belgradu se že nekaj dni mudi predsednik radikalne organizacije v Mariboru g. Tavčar, ki se je sestel s prvaki stranke Vukićevićem in Trifkovičem radi organizacijskih zadev radikalne stranke v Sloveniji. G. Tavčar je bil ponovno sprejet tudi od načelnika Jugoslovanskega kluba g. dr. Antona Korosca.

Seja finančnega odbora.

POSLANEC PUŠENJAK ZA KRONSKKE UPOKOJENCE.

r Belgrad, 23. junija. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja fin. odbora. Na dnevnem redu je bil kot prva točka predlog fin. ministra, da se belgrajskemu gledališču dovoli, da samo upravlja s prejšnji svojih dohodkov.

K tej točki je govoril tudi posl. Fr. Smodej, ki je poudarjal neenako postopanje prosvetne uprave na eni strani z belgrajskim, na drugi strani z zagrebškim in ljubljanskim gledališčem.

Na njegova izvajanja je odgovoril prosvetni minister dr. Ninko Perić, da čaka predlogov ljubljanskega in zagrebškega gledališča za rešitev krize, v kateri se nahajata, nakar bo tudi njihove zahteve postavil na dnevni red. Nato je bil tozadeven predlog od večine sprejet.

Nadalje je fin. minister predlagal, da se upravnikom uprave fondov in drugih monopolov dovoli pri odmeri pokojnine draginjska doklada 3 tisoč Din.

Posl. Pušenjak je opozoril na težavno

stanje upokojencev in obsodil razlike glede pokojnin. Opisuje bedno stanje provizionistov v poštnem resoru in zahteva, da se vendar že enkrat zenačijo prejemki upokojencev v celi državi. Cudi se temu, da fin. minister kljub določbam fin. zakona ne prevede kronskih upokojencev v dinarske, in da ne izkoristi poblastila člena 326 fin. zakona, ki jasno pravi, da je treba zagotoviti polno pokojnino vsem upokojencem brez razlike. Radi tega ne more glasovati za tak predlog, ki daje izredno visoke draginjske doklade dobro plačanim visokim uradnikom, za upokojence, ki žive v bednih razmerah, se pa ne briga in ne stavlja nobenih predlogov. Zahteva, da se predlog umakne.

Nato se je predlog na zahtevo poslanca Pušenjaka odstavil z dnevnega reda. V smislu zahteve posl. Pušenjaka se bo predlog predložil na prihodnji seji.

Nato se je seja zaključila. Prihodnja seja se bo sklicala pismenim potom.

REORGANIZACIJA PODELJEVANJA KMETIJSKIH KREDITOV V ITALIJI.

v Rim, 23. jun. (Izv.) Za jutri je ministrski predsednik sklical sestanek ravnateljev vseh zavodov za podeljevanje kmetijskih kreditov. Sestanek je izredne važnosti. Ministrski predsednik bo podal smernice za reorganizacijo kmetijskih kreditov. Radi revaluta-

cije lire so cene kmetijskim pridelkom katastrofalno padle, tako da grozi kmetom huda kriza. Vlada hoče z novimi krediti in reorganizacijo glede podeljevanja kmetijskih kreditov od pomoči tej krizi. Bati se je, da se bodo pri reorganizaciji glede kreditov zapostavili vsi slovanski zadružni zavodi v Italiji.

3. julija

največji letošnji orlovski nastop v Sloveniji.

Na Stadionu

skupna sv. maša. Obhod po mestu.

Telovadba Orlov in Orlic.

Po telovadbi veselica.

Pri obhodu, sv. maši, telovadbi in veselici igra vojaška godba.

Polovična vožnja.

PAPEŠKI NUNCIJ ODPOTOVAL V ZAGREB

r Belgrad, 23. jun. (Izv.) Papeški nuncij Pellegrinetti je nocoj odpotoval v Zagreb na blagoslovitev katoliške gimnazije v spremstvu svojega tajnika Pacinija. Tej svečanosti bodo prisostvovali tudi škofje zagrebški, senjski djakovski in križevski.

SKOF AKSAMOVIĆ V AVDIJENCI.

r Belgrad, 23. junija. (Izv.) V Belgradu se včeraj in danes mudi djakovski škof Aksamović, katerega je kralj sprejel v posebni avdi-jenci.

SEJA GLAVNEGA ODBORA DEMOKRAT-SKE STRANKE.

Belgrad, 23. junija. (Izv.) Glavni odbor demokratske stranke je imel danes dopoldne sejo, na kateri je razpravljajal o notranjem položaju v stranki v zvezi z volivnimi pripravi-mi. Seji je prisostvovalo nad 100 delegatov. Ljuba Davidović je otvoril sejo in poročal o položaju. Apeliral je na demokratske vrste, da čvrsto drže skupaj in na demokratski del v vladi, da naj dela na to, da se policijski aparat takoj zamenja. Nato je naglasil gospo-darsko krizo in zahteval, da naj se še tekom volitev dela.

Nato je zunanji minister dr. Voja Marinković opisal razvoj dogodkov do raz-pisa volitev in izjavil, da so šli demokrati v vlado zato, da se razpusti skupščina, ki je ne-sposobna za delo. Nato je orisal zunanji po-ložaj. Glede Albanije je dejal, da se ljudstvu ni treba vznemirjati in da se bo ves spor mir-no poravnal.

Nato so govorili Pečić, Pera Marković in Agatonović. Prihodnja seja se je vršila popold-ne in so na njej razpravljali o notranjih za-devah demokratske stranke. Sklepal so o po-sameznih kandidaturah in sklenili izdati pro-glas, v katerem bodo pojasnili politiko demo-kratske stranke in vse, kar je potrebno po-jasniti. V proglasu bodo apelirali na edinstvo stranke.

Kritika Društva narodov v ogrskem parlamentu.

Budimpešta, 23. jan. V včerajšnji seji pos-lanske zbornice je znani pacifist pl. Lukacs ostro govoril proti Društvu narodov. Rekel je med drugim, da ne pozna nobene ustanove, ki bi bila šibkejša nego je D. N. Odgovarjal je ministrski predsednik grof Bethlen, ki je istotako ostro kritikoval, da se je odgodila izpopolnitev sodišča za agrarne spore z Ru-munijo. Rekel je, da se je s tem kršila trianonska pogodba. Bilo bi pa napačno, ako bi Ogr-ska sedaj izstopila iz D. N., ker bi se s tem odpovedala boju. Ogrska mora biti previdna. V septembarskem zasedanju bo ogrska vlada od D. N. zahtevala, da izpolni nasproti njej svojo dolžnost.

V gosposki zbornici je v podobnem zmislu govoril pl. Berzeviczy. Tudi on se je iz-rekel proti izstopu iz D. N. Enako se je izrekel proti izstopu tudi grof Albert Apponyi.

SPANSKI KRALJ ODPOTOVAL V LONDON.

v Madrid, 23. jun. (Izv.) Kralj je odpotoval v London. Primo de Rivera je oddal vojvodi de Miranda, ki je odšel v Pariz, španski od-govor glede na vprašanje Tangerja.

KITAJSKO.

v London, 23. jun. (Izv.) »Times« poro-čajo iz Sanghaja, da sta se Tenghsjang in Canghaišek sporazumela nadaljevati prodira-nje proti severu.

Smernice nemške zunanje politike.

v Berlinu, 23. jun. (Izv.) Za današnje sejo državnega zbora je vladalo največje zanimanje. Tribune so bile popolnoma zasedene, v diplomatskih ložah so prisostvovali seji zastopniki vseh držav. Na dnevnem redu seje je bilo poročilo vlade o zunanje političnem položaju v zvezi z interpelacijami vladnih strank, socialistov in komunistov z ozirom na zunanje politični položaj. Takoj po otvoritvi je dobil besedo zunanji minister dr. Stresemann in izvajal sledeče: Komunistična parlamentarna delegacija pravi v svoji interpelaciji, da je bil glavni namen in cilj razpravljanj na zadnjem sestanku Sveta Društva narodov, pritegniti tudi Nemčijo v protiboljševski blok.

Nemčija ostane v dobrih odnosih z Rusijo.

Z ozirom na to je Stresemann izjavil, da na zborovanju Sveta Društva narodov ni izvedel ničesar o kakikoličiji proti sovjetski Rusiji, pač pa je prišel do prepričanja, da so vse v poštev prihajajoče države dobile popolno svobodo, svoje razmerje glede Rusije urediti popolnoma samostojno in v skladu s svojimi posebnimi interesi. Kako vmešavanje v notranje zadeve Rusije za nas nikakor ne more priti v poštev. To stališče smo zastopali do sedaj in ga bomo zastopali tudi v bodoče, ravno tako pa bomo nastopili proti vsakemu vmešavanju v naše notranje razmere. V tem popolnoma soglašamo z vsemi državami in bomo nastopili proti vsaki propagandi za svetovno revolucijo. Mi pa imamo interes na tem, da z vsemi državami živimo v dobrih odnosih. Naša drž. ustava je v najodločnejšem nasprotju z ustavo Rusije, s tem pa ni rečeno, da moramo sodelovati pri izoliranju Rusije.

Vloga Nemčije glede Rusije in Poljske.

Dva dogodka, ki sta povzročila veliko napetost, sta se izvršila zadnji čas: umor sovjetskega poslanika v Varšavi in prekinjenje zvez med Jugoslavijo in Albanijo. Bilo se je bati, da bo umor v Varšavi povzročil nenadno napetost med Rusijo in Poljsko. Z ozirom na naše korektno in dobro razmerje z Rusijo smo bili upravičeni in dolžni na prijateljski način opozoriti zastopnike Rusije na to, da ta dogodek ne sme dovesti do poostitve evropskega položaja. Mi smo mogli ugotoviti, da ruska vlada nima namena radi tega spornega primera poostriti svojega razmerja napram Poljski, ako bo poljska vlada ostala tudi nadalje korektna.

Nova vlada v Romuniji.

Bukarešta, 23. jun. Včeraj je kralj zapregel novo vlado, ki je sestavljena sledeče:

Predsednik in zastopnik zunanje ministristva Bratianu, notranje zadeve Duca, vojno ministristvo general Angelescu, prosveta dr. Angelescu, kmetijstvo Argenteanu, socijalna politika dr. Lupu, pravosodje Popescu, vere Lapedatu, narodno zdravje Incules, javne zgradbe Nistor, promet Dimitriu, trgovina Mrazek.

Novi ministrski predsednik Bratianu je nasprotno častnikarjem izjavil, da princ Stirbey ni bil politik in zato je naravno, da je v notranji politiki zadel na odpor. Bratianu sam je skleno želel, da bi se bil dosegel sporazum. Sedaj čuti dovolj poguma, da sam vodi politiko.

Ze včeraj so bili imenovani novi prefekti. Volitve se izvrše v petih ali najdalje desetih dneh.

PROGLAS NOVE VLADE.

r Bukarešta, 23. jun. (Izv.) Po današnji seji ministrskega sveta je nova vlada izdala sledeč proglas:

»Ker je misija, ki je bila zaupana vladi Stirbey, da bi prišlo do sporazuma in sodelovanja med raznimi strankami, propadla, in je volivna kampanja radi različnih gledišč v vladi pretila, da zavzame značaj agitacije, ki bi bila ugodna za razplamitev političnih strasti in raznih rušilnih struj, je Stirbey odstopil. V takšnih razmerah je samoposebi prišlo do vlade, ki uživa podporo velikih političnih strank, ki ima veliko skušenj in čvrsto organizacijo. Z ozirom na to nam je kralj poveril težavno nalogo. To nalogo smo sprejeli v prepričanju, da nam bo država zaupala. Budno bomo pazili na izvajanje zakonov, ki jamčijo svobodne volitve. Ne bomo dopustili, da bi se rušil red in da bi se zakonitost ne spoštovala. Trpeli ne bomo nobenih anarhističnih tendenc. S sotrudniki, ki pripadajo strankam, ki so nam obljubile pomoč, bomo ustvarili naš program, ki je državi znan. Naša preteklost, ki je bila v službi demokratske ideje in nacionalnih interesov, je jamstvo za izvršitev teh del.«

ITALIJANSKI NAPAD NA NEMŠKE KATOLICANE.

Rim, 23. jun. »Tribuna« je objavila dopis svojega berlinskega dopisnika o nemškem prostozidarstvu in Društvu narodov. Dopis očitno Centrumu, da je popustil v boju za idealne dobrine katolicizma in sumniči katoliško časopisje zaradi simpatij z boljševiško Rusijo. Berlin, 23. jun. »Köln. Volkszeitung« zavrača napad rimske »Tribune« in naglašja, da je že pred pol letom opozorila na potrebo katoliškega sodelovanja v Zenevi. Istotako neopravičena je obdolžitev glede simpatiziranja z boljševiki.

Jugoslovansko-albanski spor.

Glede spora med Albanijo in Jugoslavijo je naša vlada na podlagi razgovorov s Francijo in Anglijo sklenila pristopiti v odbor, ki bo v primeru obmejnih sporov ugotovil dejanski položaj in poskušal vse napetosti vedno izravnati. Trdno pričakujemo, da bo skupno delo Anglije, Francije, Italije in Nemčije privedlo do uspehov, da se izvrše naloge, ki jih ima Društvo narodov.

Nemčija vztraja na zahtevi po zmanjšanju tujih posadk v Porurju.

Precej razočaranja je povzročilo dejstvo, da se na zadnjem posvetovanju Društva narodov ni rešilo vprašanje zmanjšanja posadke v Porenju. Napačno je naziranje francoskega časopisja, ki meni, da je izpolnitev teh nemških zahtev dokaz za dobro voljo napram Nemčiji in da mora Nemčija za to dobro voljo biti hvaležna s kako kompenzacijo. Tu ne gre za kako koncesijo, Redukcija čet v Porenju je eden izmed onih dogovorov, na katerih sloni vsa locarnska politika. Vprašanje zmanjšanja čet je eno izmed prvih vprašanj, ki so bila podlaga za mirovne dogovore v letu 1925. Mi smo upravičeni, da vztrajamo na izpolnitvi teh obljub iz formalnih in tudi iz političnih razlogov, ki so še važnejši. Obljuba je bila popolnoma jasna in ni mogoč tu nikakoli umik več. Zmanjševanje posadke naravno ne gre samo za nekaj tisoč, v dogovoru je jasno rečeno, da se mora število posadke približevati normalnemu stanju, to se pravi, da se mora znižati na ono število vojaštva, ki ga je Nemčija imela tam pred vojno.

Apel na Francijo. — Odločna želja po miru.

Končno je dr. Stresemann odgovarjal na Poincarejev govor, ki je očital Nemčiji, da ni odkrita pristašinja locarnske politike ter njegove odredbe pobijal. Nemčija izpolnjuje locarnsko politiko, v kolikor to dopuščajo evropske razmere in pozdravlja zblizanje s Francijo. Nemčija podaja Franciji roko, toda ne kot zmagovalci. Mi hočemo končno v osmem letu po vojni zopet vpovstaviti suvereniteto Nemčije, mi hočemo miru, hočemo pa biti svobodni narod. Mi moramo Franciji zastaviti vprašanje: Kam gre tvoja pot, Francija? Ali bo še delj trajalo ogrožanje miru in svobode? Ne samo mi, temveč vsi narodi, ki hočejo miru, čakajo na odgovor. (Viharno odobravanje. Dr. Marx pristopi k ministru in mu čestita.)

Kaj bodo rekli volivci na to.

Dr. Gregor Žerjav je v »Domovini« otvoril volivni boj na ta način, da je sam podpisal članek, v katerem je vse polno neresnic.

Prva neresnica je ta, da bi vlada Uzunović-Korošec ne bila delovna in dobra. Dr. Gregor Žerjav dobro ve, da je bila to ena najboljših vlad, kar smo jih doslej imeli v naši državi, vsekako pa veliko boljša kot vse tiste vlade, v katerih je sedel dr. Gregor Žerjav.

Izenačenje davčnih zakonov pod Uzunović-Koroščevo vlado ni padlo pod mizo, ampak je ostalo tam, kjer je bilo, ker ta vlada v par mesecih svojega obstoja sploh ni mogla rešiti tega vprašanja.

Ni res, da bi Uzunović-Koroščevo vlada poviševala davke, res je pa, da so to delale vlade, v katerih je sedel dr. Žerjav. Res je dalje, da je Uzunović-Koroščevo vlada veliko, tako pristojbin in davkov znižala.

Delavski davek je sklenila vlada, v kateri sedi isti dr. Gregor Žerjav, ki piše članke v »Domovino« in je davek na delavske mezde sam podpisal.

Neresnica je, da bi radikali, ki so bili skupaj z SLS, to stranko hvalili zato, ker nič ne zahteva, res pa je, da so jo hvalili kot stranko, ki ima najboljše poslance in daje vladi najspodobnejše ministre. Dalje je res, da je vsa hrvaška in srbska javnost za časa Uzunović-Koroščeve vlade vpila, da SLS za Slovenijo preveč zahteva in preveč dobi in da se je temu vpitju pridružil tudi »Jutro«.

Ni res, da se sedanja vlada pri razpustu skupščine sklicuje na to, da bi bila vlada radikalov s Korošcem zanič, res pa je, da je vlada ob razpustu skupščine ugotovila, da je vsa notranje politična centralistična zakonodaja, ki se je napravila po orjunaškem zamislu g. dr. Žerjava, zanič in je nujno potrebno, da se izpremeni.

Ni nadalje res, da bi samostojni demokrati ne hoteli iti v vlado z radikali. Nasprotno je res, da SDS, zlasti pa naši žerjavovci, vedno skrbno iščejo trenutka, da bi dobili oblast v roke in bi prav gotovo tudi sedaj šli v vsako vlado pod vsakim pogojem, samo če bi jih kdo hotel.

Ni res, da kdo kriči, da bo Žerjavove prišle preganjal. Res pa je, da je pri zadnjih volitvah SDS neusmiljeno preganjala SLS, njeno časopisje in njene somišljenike.

Ni res, da je bila zadnjih osem let usoda slovenskih volivcev v rokah SLS, res pa je, da je bila ta usoda vsled izdajstva SDS in SKS izročena centralizmu.

Toliko popravka je potreben dr. Žerjavov prvi volivni članek. Kaj bodo volivci rekli o takem voditelju? Kaj bodo sodili o takem članku in listu, ki ga prinaša? Kaj bodo volivci rekli o kandidatu dr. Gregorju Žerjavu?

Črnogorski principi in »Jutro«.

O stranki črnogorskih princev piše večerajšnje velepatriotično glasilo SDS arjev. Čudimo se, da ta list s tako vnoem grabi za črnogorske prince ter jih očita nam. Ali »Jutro« ne ve, da so črnogorski principi najbližji sorodniki kralja Aleksandra? V zvezi s tem vprašanjem bi pa postavili še druga vprašanja: Ali »Jutro« ne pozna gospodov od SDS, ki so ravno našo stranko venomer denuncirali na zgoraj, češ da ni zvesta kralju in državi? Ali ni »Jutrova« SDS cela leta politično živela le od denunciacij nje nasprotnih elementov, ki jim je očitala »nelojalnost? Odkod sedaj to pristno republikansko hujskanje proti črnogorskim princem?

Naša država bo sedaj kraljevim sorodnikom dala nekaj odškodnine za odvzeto premoženje. Kedar bodo pa gotovi ljudje povrnilo slovenskim vložnikom milijone, ki so jih ti izgubili pri Slavonski banki? Kedar se bo pojasnila svinčena afera, in druge, pri katerih je celokupna slovenska javnost interesirana za več ko 42 milijonov? Vse te afere so slovenskemu gospodarstvu trikrat več škodovala kot vsi črnogorski principi in njihove odškodnine.

Na to naj nam »Jutro« odgovori!

Zagovorniki korupcije.

S polnim preudarkom prinaša večerajšnje »Jutro« grdo laž, da je SLS meseca februarja glasovala v anketnem odboru proti izročitvi radikalnih korupcionistov. Ta laž je tako podla, grda in očividna, da je le list, kakršen je glasilo SDS, zmožen kaj takega. Resnica je, da je dr. Hodžar kot zastopnik Jugoslovanskega kluba v anketnem odboru predložil mnogo ostrejši sklep, kakor pa ga je predložil zastopnik SDS. Dr. Hodžar je predložil predlog, ki je bil tudi sprejet, naj narodna skupščina sklene, da se pozovejo pred sodišče vsi krivci. Za ta svoj predlog, ki je brez dvoma strog, a pravičen, je glasoval zastopnik SLS. Da pa narodna skupščina tega ni sklenila, je jasno, ker je takoj po proračunu bila zaključena. Interes pa, da do obravnave o korupcijskih aferah v zbornici ni došlo, so imele vse stranke (vštevši SDS), edino SLS je imela interes, da se te stvari razčistijo. Da se niso, tega ni kriva SLS, ampak ljudje, ki so v SDS arskimi metodami v sorodu. In sedaj se stranka, ki je glasovala doslej v zbornici proti izročitvi vseh radi korupcije obdolženih ministrov, zgriža nad zastopniki SLS, ki so v zadevi korupcije vedno glasovali za izročitev sodišču! Iz navedenega fakta se vidi, kje so doma zagovorniki korupcije!

»Napredna fronta«.

Kadar se SDS arjem posebno slabo godi, tedaj začno z izredno vnoem točli na protiklerikalni boben ter agitirajo za »napredno fronto«. Večerajšnje »Jutro« zopet priporoča ta balzam za svojo SDS ter je brunnega mnjenja, da se mi takega »protiklerikalnega bloka« in »napredne fronte« bojimo. Resnici na ljubo — ne »Jutro« — bodi povedano, da bi mi celo želeli, da bi vsi »napredni« in »antiklerikalni« ljudje šli v »Jutrovo« napredno fronto. Kajti s tem činom bi se vsakdo teh »naprednjakov« v slovenski javnosti tako kompromitiral, da bi naše delo za volitve res ne bilo težko. Škoda je le, da je med »naprednjaki« tudi še ljudi, ki jih je sram v blok, ki bi ga vodila SDS, ker nekaj drže na svojo reputacijo. Zato se bojimo, da iz tega »naprednega bloka« ne bo nič, radi česar bo »Jutro« ostalo samo in zato tudi nam za volitve ne bo mogoče vseh naprednjakov meriti z vatlom, ki velja za »Jutro«. Smo sicer mi in takozvani naprednjaki idejno zelo daleč vsak sebi, vendar tudi mi razlikujemo naprednjaštvo od »jutrovstva«. In z namj razlikujemo isto vsi pošteni ljudje. Da pa je ta razlika resnično velika, to pa ni naša krivda.

Slava Moravčanom!

»Kmetški list« je nekdo strahovito potegnil. Neusmiljeno je ta list nasedel. Ko bodo v Moravčah brali njegov uvodnik, bodo sklicali občinski zbor z dnevnim redom: Krohotanje.

Kaj se je zgodilo? V Moravčah so bile občinske volitve. Kakor vedno, je tudi pri teh volitvah zmagala SLS in sicer si je izvojevala 11 odbornikov, vsi nasprotniki SKS, SDS in drugi jih imajo pa šest. Župan bo seveda SLS. Tako se je zgodilo. »Kmetškemu listu« pa se je nekdo nalaгал, da so v Moravčah — čujte in strmite — zmagali radičevci. To bi bil seveda za polomljeno SKS uspeh, s katerim bi sedaj pred volitvami v narodno skupščino havzirala po širni Sloveniji.

Moravški zmagi na čast je »Kmetški list« napisal celo uvodnik. Za smeh in zabavo Moravčanom in drugim priobčujemo par odstavkov. Takole pravi ves vesel »Kmetški list«: »Dne 12. t. m. so imeli občinske volitve v Moravčah.

Moravče so popolnoma kmečka občina, precej daleč od mestnega sveta. Do železnice je dolga pot. Tako bi človek mislil, da se v tej občini skoro ne more nič izpremeniti, ne gospodarsko, še manj pa politično. Take občine so navadno kakor nalašč za klerikalce ustvarjene, kjer lahko nemoteno gospodarijo in pašujejo po svoji volji. In res so tudi v Mo-

ravčah klerikalci gospodovali neomejeno cela desetletja.

Dne 12. t. m. pa so bile v Moravčah občinske volitve, katerih izid je presenetil vso slovensko javnost. Klerikalci so moravško občino izgubili!

Prosimo svoje prijatelje in somišljenike po celi Sloveniji, naj kolikor mogoče daleč naokoli razneso volivni izid v Moravčah, zlasti med klerikalci na deželi!

Slava Moravčanom in našim vrlim političnim delavcem!

Tako slavo poje Moravčanom »Kmetški list«. Mi se mu pridružujemo in kličemo Moravčanom trikrat »Slava!« Le krepko napreji! Odločnost preмага vse ovire! Sklepamo z besedami »Kmetškega lista«: »Tako so rekli zavodni kmetje v Moravčah (in izročili občino v preizkušene roke SLS). Upamo da se bo njihov glas razlegal po celi Sloveniji: »Pokvarjenci marš!«

S tem se pridružujemo s polnim srcem gospodu, ki uganja po »Kmetškem listu« svoje pokvarjene vice in vleče za nos »samostojne kmetijce«.

Vendar enkrat.

Finančni minister dr. Bogdan Marković je izdal odločbo, da se izplačajo vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbencem vse zaostale dajatve. Kljub vedno večjim državnim izdatkom se je finančni minister odločil, da reši vprašanje, na katero čakajo državni uslužbenci in upokojenci že več let. Za likvidacijo vseh obvez države iz prejšnjih let je minister za finance odločil, da se iz dolarskega posojila in po oddelku 55 proračuna za letošnje leto tvori kredit za izplačevanje. Določile so se posamezne vsote za razna ministrstva in za posamezne delegacije. Finančna delegacija v Ljubljani dobi 84.880,73 Din, fin. delegacija v Zagrebu 290.992,68 Din, fin. delegacija v Sarajevu 253.531,50 Din, fin. delegacija v Splitu 451.646 in finančna delegacija v Dubrovniku 9.335 Din.

Skupen izdatek za zaostale plače znaša 19.451.995,73 Din.

Za upokojene dobi fin. delegacija v Ljubljani 7.950.489,10 Din, fin. delegacija v Zagrebu 6.492.540,32 Din, v Sarajevu 12.052,126 dinarjev 3 para, v Splitu 1.315.969,85 Din in v Dubrovniku 434.877,45 dinarjev. Skupno 38.785.510,30 Din.

S tem korakom je finančni minister začel postopno zmanjšanje splošnih državnih dolgov, kakor je to obljubil v svoji izjavi, ki jo je dal v razpravi o proračunu v imenu Uzunović-Koroščeve vlade. To odločbo finančnega ministra bo nedvomno vsa javnost toplo pozdravila, posebno pa prizadeti državni uslužbenci in upokojenci, ki že osem let trpe krivico in so se doslej morali vedno tolažiti z dolgovi in obljubami. Finančni minister je storil prvi korak, da se uresniči zahteva, katero je SLS neprestano urgirala.

Vsi na veliki letalski miting v nedeljo v Ljubljano. Vožnja po železnici za polovično ceno. Olajšava traja od 24. do incl. 28. junija t. l.

Zagrebški mestni svet se razpusti.

Novi zagrebški veliki župan dr. Stopar je izjavil, da hoče razpustiti mestno zastopstvo. Razpust utemeljuje s tem, da bi bile v najkrajšem času itak potrebne dopolnilne volitve za polovico članov, ki jim poteče poslovna doba, da je sedaj Zagreb pred odločitvijo, ali naj zahteva popolno avtonomijo in izločitev iz oblasti, in končno je čisto političen razlog, da naj Zagreb pri občinskih volitvah, ki se bodo vršile nekaj dni pred državnozborskimi, da parolo in navodilo vsem Hrvatom, kako naj volijo za narodno skupščino. Za komisarja bo imenovan najstarejši magistratni uradnik.

Nemčija in kolonije.

Heidelberški vseučiliški profesor Adolf Weber objavlja v »Frankfurter Zeitung« članek, v katerem ostro graja, da se je Stresemann v Zenevi potegoval za sedež v komisiji za kolonijalne mandate. Ta sedež, ki ga je Stresemann dosegel kot edini uspeh v Zenevi, more Nemčiji samo škoditi. Doslej je vživala Nemčija pri vseh zatiranih narodih spoštovanje in simpatije, z vstopom v kolonijalno komisijo jih utesne nepravilnosti se je po nepotrebnem zaneslo zloglasje. Nemčija bi se morala varovati vseh zvez z nositelji imperialističnega načela.

Poravnajte naročnino!

Kaj se godi doma

Naše bolnice brez zdravnikov.

Kakor bo javnosti dobro znano, vodijo že dalje časa sekundarni zdravniki v bolnicah boj za obstanek. Kljub 42 uzakonjenim sekundarnim mestom v Sloveniji, je zasedena komaj petina. Radi tega so bili bolniški zdravniki prisiljeni započeti akcijo, ki je razvidna iz sledeče spomenice, vložene pri ravnateljstvih ljubljanskih bolnic:

Podpisani zdravniki-volontirji ljubljanskih državnih bolnic imajo čast predložiti ravnateljstvu državne splošne ženske bolnice v Ljubljani sledečo spomenico:

Zdravniki-volontirji ljubljanskih bolnic, ki smo bili reducirani, oziroma po dovršenem študiju nenastavljeni, padamo od dne do dne v obupnejši materialni položaj, ob enem pa se zavedamo, da sloni obrat v bolnicah po največji meri na naših ramah, da zavisi samo od našega etičnega čuta ter dobre volje. Povdarjamo, da smo sleherni dan te dobe grenko občutili, da je naše ravnanje kljub svoji etiki za zdravstva neonestono in da moramo označiti postopanje pristojnih oblasti z nami direktno kot zlorabljanje, izkoriščanje mladostnega idealizma in veselja do strokovnega udejstvovanja. Pripominjamo, da taka mnenja niso vzklikala samo v naših vrstah, temveč celo med našimi predstojniki in šefi. Dobro nam je znano, da je i pred vojno mnogo zdravnikov brez plače volontiralo po bolnicah, a da je bilo vedno in v vseh časih sistemizirano gotovo število mest, ki so bila redno zasedena. Danes pa je kljub določeno uzakonjenim 42 sekundarnim mestom v Sloveniji zasedena komaj

petina. Vsled tega si dovoljujemo ravnateljstvu predložiti tridnevni rok, v katerem nam naj izvoli dati gotove garancije, da bodo v najkrajšem času izpopolnjena mesta reduciranih dalje službe zdravnikov in da se nudi gotovemu v bolnicah nujno potrebnemu številu volonterjev honorar v iznosu življenskega minuma, oziroma, da se zasede število mest, ki pritiče ljubljanski splošni in ženski bolnici od 42 uzakonjenih. Ako nam ravnateljstvo teh garancij v danem roku ne more dati, smo vsled v začetku omenjenih razmer podpisani prisiljeni javiti, da moramo zapustiti delo. V tem slučaju pa se vprašujemo, kako bo sprejela javnost vest o pomanjkljivem samo zaslinem obratu v ljubljanskih bolnicah.

Prosimo ravnateljstvo, da ne tolmači našega postopanja kot kak izraz protivnosti, temveč, da hočemo dati s tem svoji predstoječi oblasti v roke samo dokument, ki ga lahko na pristojnih mestih predoči kot svedožbo nevzdržnih razmer v našem narodnem zdravstvu. — Sledi 15 podpisov.

Na to spomenico sta ravnateljstvu odgovorili, da sta oddali spomenico v Belgrad. Ker predvideno Belgrad v danem roku ne bo ukrenil ničesar, bosta v soboto obe državni ljubljanski bolnici najbrže brez sekundarnih zdravnikov in bosta morali obratovati le zasolino.

Tako je kriza v zdravstvenih zavodih v Sloveniji zopet na višku. Pozivamo vlado, posebej ministra za narodno zdravje, da utemeljen in popolnoma upravičen zahtevi ljubljanskih zdravnikov brez odloga ugodí.

je obiskal razstavo, kar je veljavno za brezplačen povratek.

Ugodnost bodo porabili vsi oni, ki si želijo videti zadnji naš del nekdanje Koroške, del zemlje, kjer so padali junaki za narod, katerega je tlačil tujerodec; vsi oni, ki želijo obiskati vedno lepo Urško goro, ki želijo videti idilično Kotlej z znamenitim rimskim vrelcem. Ugodna prilika je tudi za one, ki nameravajo obiskati Peco, kjer namerava agilni planinski odbor sezidati kočjo. Komaj dve leti stari odbor društva Rdeči križ v Guštanju pa potrebuje tudi podpore, ako hoče vse to doseči. Zato prosí vse one, ki so sprejeli poziv za sodelovanje na razstavi, da se odzovejo kot razstavljavci, saj je šlo preko vse Slovenije čez tisoč pozivov na sodelovanje. Upamo, da ne bo brezuspešno; delni uspeh se že vidi. Odhór dokazuje svojo življenjsko zmoglost z delom sedanje predvidene razstave tudi s tem, da je ravno na dan dvetletnega obstoja naročil rešilni avtomobil za mežiško dolino, ki bo služil vsem potrebnim. Da bo razmah tega odbora večji in trdnjši, je treba sodelovanja vseh in vsakogar.

Otrok smrtno ponesrečil.

Na Sp. Lanovžu v Celju so se v ponedeljek dopoldne igrali na nekem dvorišču majhni otroci. K zidu je bil prislonejen velik težak zaboj. Starejši sin tesarja Borka je splezal nanj in ga je odrinil od zida tako, da se je po nesreči prevrnil in podrl na tla mlajšega 4 letnega brata Pepčka. Na vpitje prestrašenih otrok so prihiteli domačini in izrekli smrtno ponesrečenega otroka izpod zaboja. Odnegli so ga v stanovanje staršev, kjer je ležala bolna mati. Deček je na poškodbah — imel je zdrobljeno lobanjo — kmalu izdihnil.

Smrten padec z drugega nadstropja.

Iz Trbovelj nam poročajo: V sredo zvečer okoli 11. ure se je zgodila na Vodah v rudniški stanovanjski hiši ob stari bolnici nesreča, ki je sodebno zbudila iz prvega spanja, razburila živce vseh

stanovalcev hiše in se danes zjutraj razširila naglo po okolici. Padel je namreč iz drugega nadstropja rudniški počiuradnik Ivan Deželak, zaposlen v osrednji delavnici. Nesreča se je zgodila, kakor se domneva, ko se je prišel domov, naslonil preveč a telesom na ograjo, in tako izgubil ravnotežje ter padel na tla pred stanovanje g. Stanka Kečeta, ki je ravno prišel iz popoldanskega šišta in je bil pri večerji. Ko je Keče zaslišal težek padec, gre gledat in vidi na tleh v krvi ležati Deželaka. Poklical je urno sosedo na pomoč, ki so nato ponesrečenca donesli v bližnjo staro bolnico. Ko ga je pozvali zdravnik g. dr. Baumgarten preiskal, je konstatiral, da je ubita lobanja. Kri je uhajala iz nosa in ušes. Pokojni Deželak je bil star okoli 35 let. Tragično pri tem je to, da mu je žena bolna in se nahaja na premembi zraka v Savinjski dolini. Zapuščena žena in še tri male otročičke. Bil je pri pevskem društvu »Zvon« tenorist in ga bo društvo težko pogrešalo.

Seja mariborskega občinskega sveta.

Maribor, dne 23. junija. Danes je bila seja občinskega sveta, ki je bila zadnja pred počitnicami. Po otvoritvi je župan poročal, da je Mestna hranilnica predložila zaključek za l. 1926., katerega bodo pregledali občinski svetniki Jerovšek, Kovačič, Priemer. Na Vidovdan se vrši odprtje spomenika padlim vojakom bivšega 45. pp. (Glej današnji podlistek »Slovenec«).

TLAKOVANJE IN STANOVANJSKA HIŠA ZA CARINIKE.

Prošnja občine, da sme izvršiti tlakovanje dovoznih ulic na carinarnico s kaldrimno in lastni režiiji, je ugodno rešena. Razen tlakovanja ulic se smejo iz kaldrimne graditi nove carinarnice in carinska stanovanja. Carinarnica v prostorih vojaškega skladišča bi se dvignila za eno nadstropje za uradne prostore, katerih je treba štirideset. Ker dobi Maribor obmejni kolodvor, bi se sem preselila avstrijska carinarnica. Občina namerava to skladišče preurediti v stanovanjsko hišo za carinike. V ta namen bi prispevalo finančno ministrstvo 2 milijona, 6 bi jih posodila Hipotekarna banka, 4 milijone znaša kaldrimna za 1926-27.

RAZNE STAVBNE ZADEVE.

Za prvi odsek je poročal Juvan. Lastniku grajske kleti Majdiču se je prošnja za napravo vrta pred grajsko kletjo na Trgu svobode odklonila. Za tretji odsek je poročal Tumpelj. Ulica, ki vodi od Koroške ceste proti Vinarski šoli, se bo imenovala Turnerjeva ulica, ulica pa, ki vodi od samostana proti Kamniški ulici, pa Ulica Franca Rozine. Ge. Ašičevi se dovoli zgraditev dvonadstropne vile na vogalu Cankar-Maistrove ulice s parkom pod pogojem, da proda del, zasajen s parkom, eventualnemu kupcu po dnevni ceni, ker so v tej ulici v načrtu samo sklenjene hiše. Juliju Ehlju se dovoli zgraditev gospodarskega poslopja in vinskega skladišča v Aškerčevi ulici.

ZADEVA MEŠČANSKE ŠOLE.

Za četrti odsek je poročal Lipold. Ponovno je prišlo na dnevni red vprašanje meščanske šole, ki je prenapolnjena. Občina namerava zidati novo šolo, za katero naj bi okoliške občine prispevale delno vsoto. Ker se okoliške občine branijo prispevkov, bo občina po današnjem sklepu sprejela v šolo samo toliko okoliških otrok, kolikor bo prostora. Oblastni odbor se prosi za posredovanje glede prispevkov. Borzi dela se izplača že odobrena podpora v znesku 20.000 Din. Pogodba med občino in borzo dela se podaljša do 31. decembra 1927.

VPRAŠANJE GLEDALIŠČA.

Vprašanje mestnega gledališča je prišlo ponovno v razpravo. Obstoj gledališča omogoča občina z velikimi podporami, na gospodarstvo pa nima nobenega vpliva. Gledališče se je pri Mestni hranilnici zadolžilo za 700.000 Din in sedaj prosi Mestno občino, da odplača ta dolg v desetih letih. Občina je pripravljena to obveznost sprejeti pod pogojem, da dobi odločilen vpliv pri gledališču. V živahno debato je posegel Mühleisen, ki je zahteval enkrat na teden nemške predstave, v katerih bi nastopali nemški igralci iz Gradca. Občinski svetniki Stabej, Fanninger in Štrmšek so izvoljeni, da skupno v gledališkim intendantom izdelajo pravilnik o odločnem vplivu občine pri gledališču. Za desetletno odplačilo dolga je potrebno dovoljenje državne oblasti.

ZA REVNE DIJAKE.

Občini je ostalo od podpore za razne organizacije in zavode 10.000 Din nerazdeljene podpore, za kar je bilo vloženo 52 prošnji, ki so se pa odklonile; znesek se pokloni revnim dijakom.

Boj za treznost

Oblastva v boju proti alkoholu

Piscu knjige »Alkoholno vprašanje«, je okrajni glavar v Kamniku, vladni svetnik g. dr. Ogrin pisal sledečo pismo:

Prečistiti gospod župnik!

Vašo knjigo »Alkoholno vprašanje« sem naručil za uad in pregledal. Naj izrečem tu nekaj očene, oz.oma pripomba!

Knjiga nudi v obeh delih (I. Sestavni protialkoholni pouk, II. Oblastva in boj proti alkoholu in nemoralni) ogromno poučne snovi in izčrpne podatke o obstoječih predpisih, ki, ali naravnost zapovedujejo boj proti alkoholizmu in nemoralnosti, ali pa dajejo oporo oblastvom za to, tako, da knjige ne more pogrešati nikdo, komur je nraveni prepoved našega naroda na srcu.

Tehnična stran knjige in razdelitev na dva, gori omenjena dela, je dobro pogojena. Glede pomena in uspešnosti v drugem delu obdelane snovi se je vnela mala debata. Dr. Fedor Mikič je zanimal v neki notici vrednost delovanja javnih oblastev (okrajnih glavarjev) v boju proti alkoholizmu. Njemu je odgovoril F. K. v »Slovenec« zopet v tem smislu, da rodi uspehe tudi kaznovanje zadevnih prestopkov, samo ovaditi jih je vedno treba. V tem pogledu naj izjavljam:

Upravna oblastva (občine, zlasti okrajni glavarji, mestni magistrati in državna polic. oblastva, vel. župani), delujejo po svojih močeh že več let v boju proti surovosti vsake vrste in proti pijančevanju. Težišče tega boja je na državnih upravnih oblastvih I. stopnje.

Od teh so bila ena bolj, druga manj agilna. Apel nanje, zlasti pa še na občine, da pomnože svoje tozadevno prizadevanje, je umesten in pričakovanje, da bo v njih imelo abstinenčno in zmernostno gibanje veliko oporo, upravičeno. Živim v stiku z narodom in moram reči, da n. pr. moje ponavljajoče se odredbe radi zaježive surovosti in pijančevanja (od l. 1924 sem jih izdal 7), niso ostale čisto brez uspeha, zlasti, ker izvajamo dosledno in ostro kaznovanje predmetnih prestopkov. Povodom zasliševanja pa naredimo predvsem mladim fantom tudi primerno pridigo, kaj je častno in kaj nečastno za nje. Zdi se mi, da je vendar manj dejanja in izgrediv te vrste.

O uspehu zadnje moje odredbe z dne 8. marca 1927 št. 3013 »pretepi in motenje nočnega miru«, piše županstvo Stranje mej drugim doslovno: »Opazujem ponoči, ponočnjaki hodijo čisto tiho in mirno; redkokdaj se sliši kak vrisk, preklinjanja ni slišati, o da bi ostalo pri tem.«

Seveda, prvo v boju proti alkoholizmu je, da dobimo drug takšen zakon in drug pravilnik o gostilnah in kavnarnah, kojega zadevne določbe bodo ta boj podpirale, ne pa ga ovirale, kakor sedanje. To zahtevate tudi Vi. V članku »Pravna analiza pravilnika o gostilnah in kavnarnah v Slov. Pravniku št. 3—4 od letos sem zapisal ob sklepu:

»V socialnem oziru pa je pravilnik naravnost škodljiv, ker je v zvezi z določbami tar. post. 62 takšne tarife zakona o takсах (pripombe 2, 3 in 4) omogočil raznim našim trgovinom, da postanejo vinarne in žganjarne, in tako preti nevarnost, da bo vsa država sama velika točilnica alkoholnih pijač. Res so se izbili za fiskus novi dohodki, toda to je bilo moči doseči tudi s posebnimi, samo na finančno polje segajočim zakonom in pravilnikom brez izpremembe točnih določb obrtnega reda in brez toliko oškodovanja za nrašteno in treznostno gibanje.«

Naslanjajo se na primerne zakonite določbe bo mogoče v skupnem medsebojnem delovanju javnih organizacij (treznostnih društev, športnih, telovadnih društev itd.) in oblastev zaježiti in ev. udušiti alkoholno kugo.

V kratkem bom izdal odredbo na podlagi § 54 obrt. red, da morajo razobesiti gostilne in kavarne tudi napise: Ne preklinjaj, kakor i sami nasvetujete.

Silna nevihta v Rátečah na Gorenjskem.

Preteklo sredo, 22. junija, je obiskalo naš planinski kraj tako hudournje, ki ga menda ni vsako stoletje. Med peto in šesto uro zvečer so se začeli pomikati od severne strani čez mejo treh držav sumljivi oblaki, ki so z umazano barvo napovedovali nesrečo. Med bliskom in gromenjem so padale najprej debele deževne kaplje, ki so se spremenile v ledena zrna. Odakakovala so od tal ter tolkla neusmiljeno skoro četrt ure po žitnih pridelkih. Ko je jenjalo to strahovito uničevanje, med katerim se ni nihče upal iz hiše, smo ugledali vse polje pokrito z belo mrtvaško odejo kakor sredi zime. Toda ta odeja ni bila mehka snežena, temveč zgoščena v trdo ledeno skorjo, debelo četrta metra. Ne samo žito na njivah, temveč tudi trava, ki v tukajšnji visoki legi še ni pokošena — vse je polomljeno in potlačeno, da nimamo nobenega upanja na kak pridelek.

Pomagajte nam, prosimo, gg. narodni in obl. poslanci!

Razstava društva »Rdeči križ« v Guštanju.

Ljubljana, Zagreb, Belgrad, kulturna središča, so marsikateremu človeku nedostopna. Da se temu zlu vsaj nekoliko odpmore, si je nadel agilni krajevni odbor društva »Rdeči križ« SHS v Guštanju nalogo, nuditi tudi obmejnemu prebivalstvu priliko, spoznati kulturo svojega naroda, svoje države s poučno in higiensko razstavo v Guštanju. Razstava se odpre dne 10. julija in traja do vključno 17. julija t. l. Vstop je prost, tako da bo lahko videl koristne stvari tudi najsiromašnejši državljan. Agilni odbor ni samo mislil na okoličane, mislil je tudi na oddaljene posetnike, zato je izposloval pri glavnem ravnateljstvu v Belgradu polovično vožnjo po vseh železnicah v državi. Vsak obiskovalec kupi pri odhodni postaji celo vozovnico, pri povratku dobi na postaji Guštanj na isto vozovnico moker žig in pri odboru potrdilo, da

45. pešpolk svojim mrtvim tovarišem.

Dne 28. t. m. bo v Mariboru zanimiva slavnost, kakršne doslej v naši mladi državi še nismo doživeli. Častniki in moštvo 45. pešpolka je zbralo med seboj prispevke za postavitev dostojnega spomenika tistim tovarišem, ki so potrdili rojstvo osvobodene domovine s svojo smrtjo in začrtali zlasti njeno severno mejo s krvjo junakov, borcev za narodno svobodo. Na Vidov dan, ko se po vsej kraljevini proslavlja spomin davnih kosovskih junakov, se bo odkrila v Mariboru na slovesen način kamenita piramida, v katero so vklesana imena vseh tistih najboljših sinov našega naroda, ki so ob preobratu in prve čase po preobratu z lastnim življenjem zavarovali ogrožene obmejne postojanke.

V tisti neurejeni, od najraznovrstnejših vojnih posledic zbegani dobi, je bilo pri nas občutno pomanjkanje treznega, hladnokrvnega, z najverjetnejšimi možnostmi računajočega presojanja položaja novo oblikujoče se države. Utrujenost od dolgoletnega svetovnega gorja in pa pretirano idealno navdušenje, pijanost od svobode bi rekli, so bili vzroki, ki so več ali manj delovali na zmanjšanje pozornosti, ki jo je bilo tiste dni treba obrniti na novo nastajajočo državno mejo.

Rapallo in koroški plebiscit sta in ostala v srcu našega naroda zevajoči, nezacepljeni rani. Imena predhodnikov koroškemu plebiscitu so vklesana v kamnito piramido in

v naša srca v večni dokaz, da je tuja noga, ko je stopila v slovenski Korotan, morala iskati nasilno poč preko trupel izkrvavljenih junakov. Takrat je poveljeval 45. pešpolku nepozabni vrli podpolkovnik Avgust Skabar, njemu je sledil polkovnik Panta Draškovič, a za tem polkovnik Dimitrije Spasić, na čigar pobudo je bila osnovana akcija za zbiranje prispevkov med častniškim zborom in moštvo 45. pešpolka, da se postavi omenjeni spomenik.

Veliko jih je, ki žive danes med narodom in plodonosno delujejo za blagor domovine, za ustalitev in konsolidacijo političnih, gospodarskih, socialnih, prosvetnih in drugih razmer, a so v tistih dneh stali ramo ob ramenu z onimi, ki so žrtvovali domu največje, kar so premogli: srčno kri ter si na ta način priborili prvenstvo med vsemi ostalimi državotvorci in najidealnejšimi rodoljubi. 45. pešpolk bo to 28. junija t. l. kar največjačasteje pokazal pred vsemi udeleženci slavnostnega odkritja spomenika, pred vsemi jugoslovanskimi polki, ki so v preobratnih osvobodilnih bojih zabeležili krvave izgube junaških življenj, pred vsemi jugoslovanskimi narodi, v kojih dušo naj bi globoko proniknila ideja izkazovanja dolžne pietete mrtvim bratom, katerih grobovi zelene na mnogih mestih današnje državne meje kakor zvesta, najzvestejša straža in poroki naše svobode, kakor namo preroki srečnejše bodočnosti trpečih bratov onkraj meje.

Čim se je polegla svetovna morija, so narodi zahrepeneli po grobovih svojih padlih. Matere so se spominle razkosanih, Bog ve kje zagrebenih trupel svojih sinov, sestre so

se domislile bratov, ki so obležali na krvavih poljanah, narodi so šli svoje šrtve... Smrt ne vrača mrtvecev, a ostavlja grobove, da se moremo razjokati nad njimi in olajšati srčne boli. In tako so se premaganci in zmagovalci po dolgotrajnem strahovitem, smrtnem sovražstvu našli ob počaščenju vojnih grobov. Francija, Nemčija, Italija, Anglija, Čehoslovaška, Belgija, Jugoslavija itd. so postavile veličastne spomenike »neznane mu vojaku«, da tako dokažejo spoštovanje in čast padlim vojnim žrtvam »vseh narodnosti, vseh bojišč, vseh bitk. Sosednja Italija je že dala pred leti iz nekaterih naših vojaških grobišč izkopati zemeljske ostanke svojih vojakov, ter jih z največjimi častmi prepeljala v domovino in jih tam pokopala. S priznanja in posnemanja vredno pieteto skrbje takisto ostale države za svoje vojne grobove. Pri nas že nekaj let deluje »Zveza bivših vojakov«, ki z neumorno agilnostjo vnema občine, da zbiraajo za spomenike in jih postavljajo v spomin med svetovno vojno padlim vojakom in v spomin bodočim rododom, ki naj bi se v boljših časih spomnili najpretrpljivejših tragedij, ki so jo morale doživeti in dotrpeti odrmlje generacije. Ob grobovih in spomenikih bodo občutili naši potomci veliko preteklost, katere veličina je v groznih strahotah petletnega krvavenja iz odprtih ran...

»Zveza bivših vojakov« pa je, žal, v naši državi osamljena zasebna korporacija, ki si je nadela plemenito nalogo, skrbeti za dostojen spomin padlim vojnim žrtvam. Inicijatorji te zveze so pač računali s sodelovanjem celokupnega nraoda, ko bo šlo za oživotvoritev

konkretnih predlogov zveze glede načina počaščenja tistih, ki so objokovani odhajali in se niso več vrnili. Ne da se sicer trditi, da ljudstvo principiuelno odklanja to misel, toda z mirno vestjo se sme zapisati, da je razumevanje stvari pri nas v tem oziru dokaj nepopolno, sprejemljivost še majhna. Naj bi predstoječa mariborska vojaška slavnost dala po budno širšim narodovim plastem, ki naj bi sledile idealnemu činu 45. pešpolka, ki bo brez dvoma imel svoje posnemalce tudi v drugih polkih naše vojske.

Javnost bo pokazala svojo solidarnost s 45. pešpolkom v pieteti do njegovih padlih junakov najlepše na ta način, da se v kar najobilnejšem številu udeleži odkritja njihovega spomenika. Zato naj prihite na Vidov dan društva, korporacije, zastopniki, oblastni kakor tudi posamezniki, komur je le mogoče! Razumljivo je, da se povsem opravičeno pričakuje v čim večjem številu navzočnosti sorodnikov padlih. Vsi, od blizu in daleč, 28. junija ob pol 11. dopoldne v jugoslovanski Maribor, ki se bo v vojašnici vojvode Mišića poklonil manom padlih herojev iz zadnjih osvobodilnih bojev!

Na sporedu slavnosti je naogovor komandanta mesta Maribor, na kar sledi odkritje in blagoslovitev spomenika. Za tem bo govoril komandant 45. pešpolka, mariborski mestni župan, general Majster in drugi. Po končanih govorih bodo zapeli pevci, na kar sledi pred odkritim spomenikom defiliranje vojske.

Častimo svoje junake in spoštujemo njihove grobove, da bomo vredni svobode, ki so nam jo s svojo krvjo odkupili!

Dnevne novice

★ **Apel na poveljstvo ljubljanskega vojnega okrožja.** Z naredbo Pov. B. 3218 od dne 16. junija t. l. je poveljstvo ljubljanskega voj. okrožja odredilo, da se rekrutovanje, pregled in prisega za občine brdskega sodnega okraja ne vrši v Lukovici, kakor je bilo odredeno z odredbo št. 7272 od 20. maja t. l., ampak v Ljubljani v Mestnem domu v dneh 27. in 28. junija točno ob 7. uri zjutraj. Iz kakšnih vzrokov se je to odredilo, nam ni znano; naj so bili vzroki še tako tehtni, vendar ne morejo odtehtati škode, nepravilnosti in nemogočnosti te odredbe. Treba je pomisliti, da mora mesto komisije treh voj. uradnikov v Lukovico priti okroglo 350 fantov, mož in nesposobnih, med njimi hromi, slepi in drugače pohabljeni, ki jih je nekatere od njih treba prenašati, v Ljubljano iz občin, ki imajo večino vseh 3—5 ur do železniške postaje. Ljudje bi morali že prejšnji večer od doma, Bog ve kje prenočevati ali hoditi ponoči ure daleč. Kdo in kako bo transportiral one, ki ne morejo iti sami? Neizvedljivo je vse to in župani ne morejo prevzeti odgovornosti, če iz tega razloga ne, ker jim ni mogoče v tem kratkem roku niti obvestiti obveznikov, ki se nahajajo po vsej Sloveniji in imajo že vsi poziv za Lukovico kot je bilo prvotno določeno. Koliko bi zamudili ljudje nepotrebnega časa, koliko denarja potrošili! Upamo, da bo znana uvidevnost in zmisel za ljudski dobrobit, ki jo kaže gospod komandant, premagala vse pomisleke in vzroke, ki so bili merodajni za to naredbo. Prosimo gospoda komandanta, da nemudoma ukrene, da se vrše nabori kot prvotno odredeno, v Lukovici.

★ **Zaplemba »Delavske politike«.** »Delavska politika« od srede je bila zaplenjena radi uvodnega članka »V senci bajonetov« Članek je bil posnetek iz »Mariborske Volksstimme«, ki pa ni bila konfiscirana.

★ **Objava Kr. generalnega konzulata Italije v Ljubljani.** Kr. generalni konzulat Italije v Ljubljani si dovoljuje objaviti, da bodo konzularni uradi radi preselitve iz Selenburgove ulice na Erjavčovo cesto št. 11 vključno od 25. do 29. t. m. za publiko zaprti. Vendar se bo v nujnih zadevah izdal vizum za potovanje v Italijo 25. in 27. t. m. med 9. in 12. uro dopoldne v navadni sobi v Selenburgovi ulici. Ob enem se objavlja z veljavo od 30. t. m. nadalje: Da se prepreči, kolikor je to mogoče, da bi občinstvo v pisarni kr. konzulata dolgo čakalo, se določa, da se izdaja vizum za vstop v kraljevino Italije prosilec le proti pismini prošnji na za to določeni tiskovini, naslovljeni na kr. konzulat, katero je izpolniti in podpisati v dveh izvodih. Tiskovine je zahtevati ustmeno ali pisмено v pisarni kr. generalnega konzulata. Razen nujnih primerov, katerih zmožnost je treba dokazati, se bodo vročili potni listi prosilec šele naslednji dan, ko so bili predloženi pisarni kr. generalnega konzulata.

★ **Za pogorelee v Starem trgu ob Kolpi** so nadalje darovali: Ljudska posojilnica v Ljubljani 2000 Din; Hran. in pos. Ceklje na Gorenjskem 1000 Din; Schichtova tvornica mila d. d. Osjek in K. T. D. v Ljubljani po 500 Din; Hranilnica in posoj. v Domžalah in Ljudska posoj. v Novem mestu po 300 Din; Hranilnica in posojilnica Čestnice, Radovica, Dobropolje po 200 Din; Hran. in pos.: Škofja Loka, Stara Loka, Smlednik, trgovina Miklaue »pri Škofcu« v Ljubljani, Oroslov Dolenec, Ljubljana, Suttner v Ljubljani, posoj. sv. Lenart v Slov. gor. na Štaj., Gustav Verderber v Kočevju, Srečko Potnik in drug v Ljubljani, Iv. Goričar sv. Petra c. v Ljubljani, Ign. Vok v Ljubljani, Km. hran. in pos. Hoče pri Mariboru, Okr. pos. Ljutomer, občinski urad Križ pri Trzinu po 100 Din; duhov. urad sv. Jošt nad Kranjem 181.70 Din; župni urad Brusnice 150 Din; župni urad v Kropi 110 Din; hran. in pos. Leše 40 Din; Ign. Žargi, Sv. Petra c. v Ljubljani 40 Din; Wilh. Steinhart v Ljubljani 25 Din; dr. Krišpar, notar v Črnomlju, 50 Din; H. Tome, Kol. ul. v Ljubljani, hran. in pos. Sorica po 20 Din; Lud. Baraga v Ljubljani, Presker, trgov. s kožami v Ljubljani, sv. Petra c. po 10 Din. — Vsem darovalcem se najiskrejeje zahvaljujemo. Bog povrni tosočero! Drugim se priporočamo z uljudno prošnjo: Posnemajte! — Pogoreleci.

★ **Zrebanje solčavske orlovske loterije** je preloženo na 15. avgust.

★ **Zanimiv pravni slučaj.** Iz Celja nam poročajo: Tukajšnji mehanik A. je prevzel in dobil od tvrdke Steyr-Werke v Steyru 50 koles znamke »Waffenrad« v samoprodajo v sodne okraje Celje, Laško, Vransko in Šmarje pri Jelšah. Akoravno je imel A. kot navedeno — od podjetja v Steyru podeljeno izključno prodajno pravico v imenovanih okrajih, je prodajal neki trgovec s kolesi B. v Novem Sadu kolesa iste znamke v okoliših A. A. se je radi tega pritožil pri podjetju Steyr-Werke, ki je pozvalo trgovca B. na odgovor. B. je obljubil zastopniku steyrskega podjetja, da bo v bodoče respektiral izključni prodajni okoliš mehanika A. Tej obljubi nasproti pa je B. še nadalje dobavljal kolesa v okoliš od A. Slednji je vslej tega tožil trgovca B. na odškodnino. V tej pravi se je pravomočno izreklo, da je obljuba, ki jo je bil dal B. podjetju v Steyru, namreč da bo v bodoče respektiral rajon mehanika A., smatrati v smislu § 881 o. d. z. kot pogodbo v prilogi strani A. Po vsem tem je A. opravičen zahtevati

od B. direktno odškodnino. B. je propadel in mora povrniti tožniku A. škodo in vse stroške. — Ker take kršitve rajonskih pravic žal niso redke, se priporoča, da se določi že v pogodbi, ki jih sklenejo tovarnarji s svojimi odjemalci, izrecna obveznost odjemalca, da sme dobavljati le v svoj rajon, na noben način pa ne v okoliš, ki je izključno nakazan kakemu drugemu odjemalcu.

★ **Kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje** na specialni živinorejsko-poljedelski šoli na Grmu. Ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu obvešča s tem vse uprave osnovnih šol v ljubljanski oblasti, da bo v tej šoli od 10. julija do 20. avgusta 1927 šesttedenski kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje. Smoter tega tečaja je, da se učitelji osnovnih šol usposobijo za učitelje nadaljevalnih kmetijskih šol, ki se imajo kmalu zasnovati na predlog oddelka za kmetijski pouk v ministertvu za kmetijstvo in vode. Glede tečaja in sprejema v tečaj se objavlja sledeče: 1. Predavali se bodo ti-le predmeti: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, poljedelstvo, travništvo, zadržništvo, mlekarstvo, perutninarstvo, kmetijsko gospodarstvo, čebelarstvo, živinozdravstvo, uporaba in konserviranje sadja in zelenjave. Teoretični pouk bo obsegal 24 ur na teden in se bo vršil vsak dan po 4 ure predpoldne. Vsak dan od 3. do 6. ure popoldne pa se vršijo obvezna strokovna praktična dela. Prazniki in po potrebi tudi kakšna nedelja so določeni za poučne izlete v bližnjo okolico. Zadnje štiri dni tečaja se bodo vršili zaključni izpiti iz vseh predanih predmetov. O izpilih se bodo udeležencem tečaja izdala izpričevala. 2. Da se bo tečaj mogel vršiti, je potrebno, da se prijavi in udeležijo tečaja vsaj 10 učiteljev. Ako se jih prihlasi manj, se bodo tedelili drugemu zavodu, kjer se bo vršil tečaj. 3. V tečaj se sprejme največ 15 učiteljev iz ljubljanske oblasti. Prošnje za sprejem v tečaj se morajo vložiti najpozneje do 5. julija t. l. preko pristojne uprave osnovne šole na ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu. V tečaj sprejete prosilce bo ravnateljstvo obvestilo takoj po poteku roka za vlaganje prošnji. Vsi sprejeti se morajo zgledati dne 11. julija predpoldne pri ravnateljstvu zavoda. 4. Glede oskrbe in prehrane udeležencev tečaja ni nič določenega. Ravnateljstvo pa bo moglo dati na razpolago v internatu stanovanje brezplačno, prehrano pa proti odškodnini 12 do 15 Din na dan.

★ **Pri ledvičnih in sečni boleznih, boleznih v mehurju in debelem črevesu omili naravna »Franz-Josef«** grenčica v najkrajšem času tudi hude težave zaprtja. Bolnišnice izpričujejo, da je »Franz-Josef« voda vsled svojega učinkovanja brez bolečin najbolj primerna starim in mladim za stalno uporabo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Vrednostne papirje, srečke itd.** pred in povojne tu- in inozemske vseh vrst kupuje in plača najbolje Efektna banka, Ljubljana.

★ **Olje za solnčenje »Niggerol«** vas obvaruje solnčnih peg, solnčarice in vam naredi polt enakomerno zagorelo, steklenica à 8 Din. Nudi drogerija Sanitas, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

★ **Askerčeva klet,** nasproti tehnične srednje šole, se priporoča vsem prijateljem dobre kapljice. Prostori udobno urejeni in prijetno hladni. Mrzla jedila prve vrste na razpolago. Ne bo vam žal, ako se o tem sami prepričate.

★ **Efektna banka, Ljubljana,** opozarja cenj. čitatelje, da naroče pravočasno srečke drž. raz. loterije enostavno polom dopisnice.

Ljubljana

○ **Ing. Viktor Zupanc** †. Včeraj, ob sedmih zjutraj je preminul nenadoma gradbeni nadsvetnik mestne občine ing. Viktor Zupanc. Zadel ga je živčna kap. Pokojnik je bil star 41 let. Študije je dovršil na dunajski tehniki, nakar je vstopil leta 1910. v magistratno službo. Zadnje čase je bil šef oddelka za zgradbo nove mestne klavnice. Bil je vester uradnik v službi, v družbi pa simpatičen družabnik. Mnogo se je bavil tudi z sportom. V politično življenje se pokojnik ni vtikal. Bolehla je zadnje čase za živčno boleznijo, ki ga je tudi pokopala. Poročil se je šele lani z gospo Zoro, hčerko tivolskega hotelirja g. Dolničarja. Pokojnik zapušča poleg vdove še tri mesece staro hčerko. Pogreb pokojnika, ki ga ohranimo v dobrem spominu, se vrši danes ob štirih popoldne iz Selenburgove ulice št. 3.

○ **Pokojna gospa Dragica Čef,** soproga ravnateljke Jugoslovanske tiskarne, g. Karola Čeča, je imela včeraj tako lep pogreb, kakor jih naše mesto, kojega prebivalstvo je znano po veliki pieteti do svojih rajnikov, ne vidi veliko. Nepregledna množica pogrebcev je spremljala truplo rajnice v spredu, ki se je ob šestih popoldne začel pomikati od hiše žalosti na Gruberjevem nabrežju skozi mesto na pokopališče pri Sv. Križu. Med pogrebi smo opazili razun g. soproga, sina in sorodnikov odlične prijatelje rajnice, oziroma družine g. Čeča od Kat. tiskovnega društva, državnih in mestnih oblasti in uradov, častite duhovščine, tiskarnarjev, faktorjev in tiskarskega osebja, iz industrijskih krogov Ljubljane, uredništev,

stanovskih in gospodarskih organizacij, strokovnih in kulturnih združenj in vseh slojev ljubljanskega prebivalstva. Globok vtis sprejema sta s svojim mojstrsko proizvajanim žalnim petjem še povečali pevski društvi »Ljubljana« in »Grafika«. Ko so votlo padale grude prsti na krsto gospe Dragice, ki se je morala tako rano po največjem trpljenju od nas posloviti, smo ji obljubili dolg in hvaležen spomin, njeni blagorodni duši pa želeli večno radost pri Stvarniku.

○ **Umrla** je snoči ob devetih po dolgi mučni bolezni gospa Smiljana Kuni Oražmova roj. Jerman, mati prokurista Ljublj. kreditne banke g. Veljka Oražma. Pokojnica je bila nadvse skrbna mati in do ubogih zelo usmiljenega srca. Bog ji bodi plačnik! Pogreb bo v soboto ob štirih popoldne. Preostanim naše sožalje!

○ **Zahvala nemških avtomobilistov mestu Ljubljani.** Predsedstvo splošnega nemškega avtomobilskega kluba je poslalo sledeče pismo: Po zaključku inozemske vožnje ture ADAC je podpisaneu predsedstvu Splošnega nemškega avtomobilskega kluba prijetna častna dolžnost in potreba, da se najprisrčnejše zahvali lepemu mestu Ljubljani in njeneu gospodu županu za slovesni sprejem in prijateljski pozdrav, ki smo ga bili deležni povsod v Vaši veličastni Jugoslaviji. Prav posebno pa v Vašem mestu. Gostoljubnost Vaše dežele je že vedno slovela, toda sprejem kakršnega nam je pripravila Jugoslavija in zlasti Vaše mesto, je daleko prekosil vse naše pričakovanje. Bodite uverjeni, da bo veliko številu udeležencev naše vožnje kmalu našlo priliko za zopetni obisk Vaše lepe dežele, da jo proučimo temeljiteje in dalj časa; kakaj splošno smo obžalovali, da nas je naša vožnja samo za tako kratek čas privedla v Vašo gostoljubno deželo. Navzlic temu pa nam je ostala nepozabna vožnja po Vaši zemlji in bivanje na Vašem idiličnem Bledu. Z radostjo upamo, da se nam bo kmalu zopet ponudila prilika, da še enkrat posetimo Vašo pokrajinsko tako izredno Jugoslavijo in njeno gostoljubno prebivalstvo. Posebno pa se Vam zahvaljujemo tudi za izbrano organizacijo prevoza skozi Vaše mesto, za oprostitvev od cestarine in za bogato okinčanje z zastavami, ki nas je pozdravljalo. — Z odličnim velespoštovanjem Predsedstvo Splošnega nemškega avtomobilskega kluba Kroth l. r. športni predsednik l. r. C. Fritz l. r. predsednik.

○ **Krožek mestnega uradništva** vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba blagopokojnega mest. gradb. nadsvetnika g. ing. Viktorja Zupanca.

○ **Za rezervne častnike.** Člani ljubljanskega pododboru, ki so v posesti železniških legitimacij rumene barve, se opozarjajo, da jih v svrhu zamene z novimi (bele barve), čimprej vrnejo pododboru in istočasno nakažejo pododboru znesek 10 Din za kolektivno. Od 15. junija t. l. dalje veljajo samo nove železniške legitimacije bele barve. — Pododbor Ljubljana.

○ **Vidovdan.** Ljubljanski člani Združenja rezervnih častnikov se pozivljejo, da se udeležijo v torek dne 28. junija 1927, na Vidovdan, ki se praznuje kot spominski dan preminulih boriteljev za domovino, slovesnega rekvijema, ki bo v tukajšnji stolnici ob desetih dopoldne. Člani naj se zberejo pol ure pred pričetkom bogoslužnega opravila v pisarni pododboru (Kongresni trg 1, II. nadstropje), od koder bo skupen odhod s člani uprave in nadzornega odbora. — Pododbor Ljubljana.

○ **Matura na kraljevi realki v Ljubljani** se je vršila v dneh od 17. do 22. junija pod predsedstvom direktorja Josipa Mazija. Sledečih 30 kandidatov je prestalo maturu z dobrim uspehom: Banko Ignacij, Bizjak Oskar, Czurda Zorislav, Glaeser Mihael, Hafner Matevž, Höfler Edvard, Hrovatin Bojan, Janko Boris, Kenda Janez, Klemenc Božidar, Kovarčič Oskar, Krainer Friderik, Logar Stanko, Logar Maks, Malnarič Ivan, Medved Jurij, Pajk Milan, Peternel Mirko, Pinterič Ivan, Podgornik Rudolf, Puppis Karol, Rantuša Adolf, Rojina Marija, Šusteršič Adolf, Semen Albin, Sketelj Ivan, Turk Uroš, Valentinčič Fran, Zimmermann Adolf in Kodran Josip. — Šest kandidatov je bilo odklonjenih za tri mesece in ena kandidatinja je med izpitom radi bolezni cdtopila.

○ **Učenke osnovne in meščanske šole** v Lichtenhurnovem zavodu ponove ob ugodnem vremenu v nedeljo to je 26. junija telovadni nastop.

○ **Vpisovanje šolobiskujoče dece za šolsko leto 1927-28** se vrši na I. dekl. držav. osnovni šoli (Sv. Jakob), na II. deški držav. osnovni šoli (Graben) in na IV. deški držav. osnovni šoli (Prule) v Ljubljani dne 1. in 2. julija t. l. v času od 9. do 12. ure. Novinci naj prinese s seboj izkaz o cepljenju koz in izpisek iz krstne knjige. Učenci in učenke, ki so že hodili v eno zgoraj omenjenih šol, se bodo vpisovali na podlagi razrednih knjig izza šol. leta 1926-27. Zglasiti se morajo vsi učenci in vse učenke; kakaj le tako bo mogoče dognati natanko število onih, ki bodo že hodili v meščanske in druge šole. Vpisnina znaša pet dinarjev. — Šol. uprav. zgoraj omenjenih šol.

○ **Za rudarskega inženjerja** je diplomiral v sredo s prav dobrim uspehom na ljubljanski univerzi g. Viktor Kersnič iz Ljubljane.

○ **Vse naše dijaške gospodinj** vabimo, da sporoče na spodnji naslov svoje naslove, koliko dijakov sprejmejo na stanovanje s hra-

no ali brez hrane in cene. Ustmene prijave se sprejemajo vsako sredo in soboto od 8. do 9. ure dopoldne, pismene vsak dan na naslov: Borba, Akademski dom, Miklošičeva cesta 5.

○ **Klicanje rešilne postaje.** Ker se lahko dogodi, da gasilske in reševalne postaje na telefonsko številko 2209, ki ji je določena, ni mogoče priklicati, če je direktna zveza med njo in pošto pokvarjena, opozarjamo občinstvo, da v takem primeru kličejo telefonsko številko 2650 ali pa 2012, nakar se bo zveza dobila z rešilno postajo potom magistratne hišne centrale.

○ **Mestni magistrat razpisuje** oddajo zidarskega in tesarskega dela za napravo ograje pri stanovanjski skupini 13 hišic za Bežigradom. Ponudbe je vložiti do 1. julija 1927 ob 11. uri dopoldne pri mestnem gradbenem uradu. Ofertalni pripomočki se dobe istotam.

○ **Stanovanjsko sodišče I. stopnje** razglašja, da se pri tuk. stanovanjskem sodišču v času od 1. do 31. julija t. l. ne vrše nobene razprave.

○ **Kuhalni aparat ukradel.** Gospej Alojziji Vlaskovi v Hradeckega vasi je neki hlapec odnesel kuhalni aparat na petrolej, vreden 200 Din. Tatu pa so opazili, nakar ga je aretirala policija. Tat se izgovarja, da ni imel namena ukrasti aparata, temveč, da ga je pobral le, ker ga je smatral za staro železo brez vrednosti. Izgovor mu seveda ne bo pomagal dosti.

○ **Slep konj povzročil nezgodo.** Posestnica Helena Kosmačeva iz Cerkvene ulice je vozila po Ižanski cesti z vozom, v katerega je bil vprežen slep konj. Ker so se ji zapletle vaje, je konj zavl na stran, in ni mogel razločiti ceste od travnika. Voz in konj sta padla v globok obcestni jarek. Posestnica se ni poškodovala. Konja in voz so izvelkli iz jarka bližnji stanovalci Ižanske ceste.

○ **Dve deklici pobegnili od doma.** V sredo popoldne sta pobegnili od doma radi slabih spričeval, ki sta jih dobili v šoli, petnajstletni deklici Albina R. in Josipina J. iz Sp. Šiške. Obe sta bili učenki IV. razreda meščanske šole v Sp. Šiški. Albina je visoke in vitke postave, svetlih, dolgih las in sivih oči, Josipina pa je srednje visoka in krepko razvita, ter ima ostrižene lase. Josipina ima pri sebi 34 Din. Upati je, da se deklici kmalu povrtneta domov.

Obvestilo!

Cenj. odjemalcem javljam, da sem kot bišič dolgoletni poslovođa moškega oddelka pri terdki P. Magdič v Ljubljani vstopil v na novo otvorojeno modno trgovino

Berko,

kot družabnik in poslovođa.

Vljudno prosim cenj. odjemalce, da mi svojo doseđanje naklonjenost blagohotno ohranijo tudi sedaj, ko bom deloval samostojno pri terdki BERKO Dunajska cesta 5.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Učak.

Maribor

□ **Železničarji** so včeraj pozorno prečitali poročilo o intervencijah poslancev SLS v zadevah železničarjev. Socijalistično navdahnjeno poročilo v »Jutru«, ki je imelo namen ta vpliv zabrisati, je ostalo brez moči, posebno še, ker delavstvo ve, kdo je, ki je redukcije etc. predlagal.

□ **Družabni večer katoliških abiturientov** z naših srednjih zavodov se je vršil pretleto sredo ob odlični udeležbi kat. starešinstva v dvorani Zadržne gospodarske banke. Vrste katoliških zavednih inteligentov se razveseljivo množijo.

□ **Novi hidranti pred kolodvorom.** Za polivanje prostora pred glavnim kolodvorom je dala želez. uprava postaviti dva nova hidranta. Z mestnim škropilnim vozom bo odslej polivana tudi dovozna cesta na tovrni kolodvor in sicer na stroške železnice. Omenjena cesta je sploh v skrajno slabem stanju ter je bil že zadnji čas, da se nekoliko uredi.

□ **Moč viharja.** V sredo krog šeste ure zvečer je klopbaril po mariborskih ulicah močan veter prah. S kako silo se je zaganjal vihar, nam je dokaz, da je metal opeko s streh na ulice in porušil na znanem Tschelligijevem stolpu ob Pristanu visok dimnik. Dimnik je padel na pod stolpom vodeče električne žice, ki so se seveda pretrgale in je bila nevarnost, da se vname ogenj. Na srečo ni stal nikdo pod stolpom. Treba omeniti, da je to starodavni mestni obrambni stolp in je zapostavljen v njem 60 delavk, ki pletejo iz volne jopice ter nogavice.

□ **Voz se je prevrnil.** V sredo popoldne so se splašili na Aleksandrovi cesti vsled viharja konji posestnice Marije Pijavec, katere je vodil njen sin Franc. Konji so zdivjali po cesti naprej, pred lekarno »Pri angelu varuhu« pa so tako naglo zavili, da se je voz prevrnil. Mati in sin sta se pri tem precej poškodovala ter so ju v lekarni obvezali, konji pa so takoj obstali.

□ **Nezgoda motociklista.** Po Aleksandrovi cesti se je vozil proti frančiškanski cerkvi mehanik g. M. Marini na motornem kolesu. V bližini cerkve stoječa učenka V. razreda ljudske šole Gizela S. je vrgla ravno pred motorno kolo na cesto žogo, na katero je mo-

točniklist zavozil ter padel. G. Marini je dobil lažje poškodbe, težje poškodovano pa je bilo motorno kolo.

□ **Samoumor v mestnem parku.** V Mariboru so samoumori v zadnjem času skoro na dnevni red. — V sredo zvečer se je ustrelil v mestnem parku na klopi za Park-kavarni železniški uradnik Stanko Bergant iz Pragerskega. Popoldne ga je iznenadila revizija, popoldne se je odpeljal v Maribor, si kupil amokres in zvečer ob desetih si je pogнал kroglo v glavo za desnim ušesom. Šetanci, katere je prikladal strel iz bližnje glavne aleje, so ga našli že mrtvega, ležečega na tleh, z nogami na klopi. Bergant, ki je bil komaj 25 let star, je bil zelo simpatičnega značaja.

Celje

Do 30. junija samo je še mogoče zahtevati popravek, vpis ali izbris v volivnih imenikih, na podlagi katerih se bodo 11. septembra vršile volitve v narodno skupščino. Somisljeniki iz Celja, prepričani se takoj, če ste pravilno vpisani. Imeniki so vam na vpogled v tajništvo SLS, Cankarjeva 4.

□ **Cvet orlovske organizacije** iz področja mariborske in celjske orlovske ekspoziture se zbere v nedeljo 10. julija 1927 v našem lepem mestu k manifestaciji za orlovski mladinski program. Naši Orli pričakujejo, da jih sprejme Celje kot dobre prijatelje, ki jim bo pripravilo nekaj lepih in vzpodbudnih ur. Prosimo zato vse, na katere bi se organizatorji te velike mladinske prireditve prihodnje dni obrnili, da gredo pripravljalnemu odboru s plemenitim razumevanjem in velikodušno naklonjenostjo na roko. — Blizu in širše okolice Celja že danes vabimo, da 10. julija obišče Celje in s čim večjo udeležbo dokaže, da pravilno razumeva plemenita stremjenja orlovske mladine.

□ **Za čisto lokalne zadeve** občinske politike v Celju je šlo v nedeljo, tako je zapisalo (gotovo se je zmotilo!) »Jutro«. — Ko smo mi kaj takega trdili, ste nas napadali in skušali iz vprašanja koalicijske z Nemci napraviti vprašanje obstoja cele mile Jugoslavije. Pa da ne boeste jutri pisali spet drugače!

□ **Za golažem in vinom.** »Jutro« in »Slovenski narod« očitata Združenim strankam, da so izvajale z golažem in vinom pritisk na volivce. Naj se demokrat ne boje, da jim tako tolažilo ob njih katastrofalnem porazu zavidi. Ker pa so ravno čutili potrebo govoriti o tej stvari, bi si jih dovolili vljudno povprašati: Kdo je mestne ubožce, preden so šli volit, pogostil in kako? Ali so v Narodnem domu v demokratijskih agitacijskih pisarnah res pili samo vodo? Ali pri nekem znanem gospodu res ni bilo nič pijače in jedi za volivce? Hudobni ljudje nam pripovedovat take reči, da se kar čudimo oblasti, kako se more zanimati zgolj za Zumrov golaž in »klerikalno« vino, ko pa SDS-arski volivci v nedeljo tudi niso imeli posta.

□ **Po vodi je splavala** stavbna akcija, most in dobesedno vzeto regulacija Savinje. Tako pravi duhoviti uvodničar »Nove dobe«. — Kolikor je nam znano, je splavalo po vodi zgolj demokratiško bahaštvo in nadutost in je posledice predvsem čutili v vodenih uvodnikih »Nove dobe«.

□ **Umrli so v Celju:** Dne 8. junija 1927: Ivan Gospodar, sluga okraj. glavarstva, stanujoč na Bregu 11, star 80 let. Dne 9. junija: Martin Jeraj, žagar iz Ljubnega v Savinjski dolini, star 67 let. Dne 11. junija: Ivan Šutej, trgovec iz Zagreba, star 64 let in Zvonimir Brzič, sin trgovca v Celju, star 3 ure. Dne 13. junija: Matija Gračner, goveda na Sp. Hudinji 53, star 69 let. Dne 14. junija: Jera Sapornik, žena posestnika v Gaberju št. 31, star 85 let, in Franciška Štor, varuhinja v Štorah, stara 73 let. Dne 15. junija: Terezija Štor, žena posestnika v Zagradu št. 81, stara 87 let. Dne 16. junija: Martin Režun, občinski ubožec občine Sv. Krištof, star 67 let in Jožefa Klep, delavka na Polulah, stara 26 let. Dne 21. junija: Ludvik Lajšič, sodni izvršev. v p., Kralja Petra c. 8, star 72 let, in Jožef Borko, sin tesarja v Novi cerkvi, star 4 leta. — Naj počivajo v miru!

□ **Prosta stanovanja.** Sledeča stanovanja se bodo v smislu zakona o stanovanjih dodelila: A. Drugič objavljena stanovanja: Gaberje 14, Šanil Karol, 1 soba s štedilnikom, I. nadst.: Gaberje 16, Čežek Rozalija, 1 soba s štedilnikom, podstrešje; 1 soba, prtiličje; Vojnik 11, Ratley Hinko, 2 sobi prtiličje; Zavodna 26, Žuža Fran, 4 sobe, kuhinja, shramba, I. nadst.; Grušovlje 6, Hrovat Ivana, 1 soba, kuhinja, prtiličje; Pred grofijo 7, dr. Kučkovec V., 4 sobe, kuhinja, predoba, prtiličje; Glavn. trg 8, Faninger Ernest, 2 sobi, shramba, I. nadstropje; Dolgopolje 11, Škorja Neža, 1 soba, kuhinja, prtiličje; Teharje 20, Jančič Anton, 1 soba, kuhinja, I. nadstropje. B. Prvič objavljena stanovanja: Mikošičeva 3, Hladin Valentin, 1 soba brez štedilnika; Sp. Hudinja 45, Kolar Ana, 1 soba brez kuhinje, prtiličje; Gosposka ulica 20, Winkler Roza, 1 soba brez kuhinje, podstrešje; Petrovč 43, Eger Ivana, 1 soba brez kuhinje, prtiličje; Sp. Hudinja 13, Puncer Marija, 1 soba, kuhinja, I. nadstropje; Gaberje 65, Golgranc Konrad, 1 soba s štedilnikom, podstrešje; Za kresijo 1, Innocent Ivan, 2 sobi, kuhinja, I. nadst.; Prešernova ulica 22, Kandušer Josipina, 1 soba, kuhinja, I. nadst. — Za ta stanovanja zamorejo prijaviti v smislu čl. 8 zakona o dopolnitvah k zakonu o stanovanjih od 23. oktobra 1926 edino državni uradniki, premeščeni po službeni potrebi v področje tukajšnjega stanovanjskega sodišča. Prijave se sprejemajo v pisarni stanovanjskega sodišča vsak dan od 10 do 12.30. Ako bi se tekom 8 dni ne prijavil nikar gori omenjenih zaščitenec, se bo smatralo, da se dotlej semkaj premeščeni drž. uradniki ne potegujejo za predmetna stanovanja.

□ **Člani Lovskega društva** se obveščajo, da pošlje podružnični knjižničar vsak ponedeljek od 18. do 20. ure v lovski sobi hotela »Balkan«. — Knjižničar G. Zdošek prosi ga. lovce kakor tudi prijatelje lova, da poklonijo podružnični knjižnici stare lovске knjige in revije.

□ **Nj. Veličanstvo kralj** — boter rudarjevemu sinu. Celjsko okrajno glavarstvo je prejelo obvestilo, da bo Nj. Veličanstvo kralj Aleksander I.

kumoval petemu sinčku rudarja g. Ivana Verbiča v Zabukovci pri Celju.

□ **Ljubljanska opera v celjskem mestnem gledališču.** V nedeljo dne 26. junija ob 15. uri vprizori ljubljanska opera v celjskem mestnem gledališču Rossinijevo komično opero »Seviljski brivec«. Pod taktirko kapelnika g. Neffata pojejo glavne vloge ga. Lovšetova in gg. Banovec, Bettelo, Janko in Zupan. Konec predstave je ob 18. uri in je tedaj udeležba iz okolice vsled ugodnih železniških zvez omogočena. Interesni iz okolice naj si pravočasno oskrbe vstopnice potom knjižarne Goričar & Leskovšek.

Kamnik

KAMNIČANI, VOLIVCI, SOMISLJENIKI SLS!

Krajni odbor SLS v Kamniku Vam izreka zahvalo, ker ste stali povečini trdno pod zastavo SLS in šli za njo v boj ter tako pripomogli k strašnem porazu SDS. Vaša zasluga je ta zmaga, Vaše kroglice so odločile, Vaša zavednost in strankarska disciplina je dala SLS tistih 134 glasov! Delo ni končano, šele pričelo se je. Prva etapa boja je za nami. SDS leži razbita na tleh! Zdej treba pripravljati in celiti rane, ki jih je mestu zadala SDS s svojim gospodarstvom. Obračamo se do Vas volivce, s prošnjo, da nas v tem delu podpirate, da se še bolj tesno oprijemete SLS, strnete vrste krog nje tudi oni, ki ste zdaj dali glasove »Združeni listi« ali ostali doma. Na Vas, somisljeniki je, da postane SLS v Kamniku najmočnejša stranka!

Krajni odbor SLS v Kamniku.

Po strahovitom demokratskem porazu ne morejo naši samostojni demokratje do sape. Kdor je videl prizor po izvršenih volitvah na glavnem trgu, more prav pojmiti vso strahoto demokratskega poraza: Tista velika masa volivcev SLS in združene, ki je stala tiho in dostojanstveno na trgu in brez glasu gledala v dosejanega župana dr. Karbo, ki je v spremstvu odvetnika dr. Trampuza pri zadnjih vratih zapuščal voliče in moral čez ves Glavni trg, da je prišel do svojih volivcev, ki so kot zbežana čreda ovac bili zbrani v »Čitalnici« in verno vpraševali svojega vodjo: »Joj, ali je mogoče! Ne, tega prizora ne bo Kamnik nikdar pozabil! Huronsko vpitje je vedno donelo po Kamniku, kadar so zmagali demokratje, in polne ulice so bile rojajočih se pristašev SDS. Mi, ki smo zmagali, smo se znali vesti drugače, bolj dostojno, čeprav so nas par dni prej titulirali z »druhaljo! In da bomo znali tudi gospodariti bolje, nam pričajo resni močje, izvoljeni na obeh listah.

Demokratje lažejo v »Jutru« in »Narodu« ter vpijejo, kako je nazadovala SLS pri teh volitvah. Operirajo s številko, ki jo je dosegla SLS pri zadnjih oblastnih volitvah, ko je skupno z občino Podgorje, ki ima v Kamniku voliče, dosegla 226 glasov. »Jutro« nam je takrat izračunalo, da nam je dalo Podgorje kar 135 glasov. Lagali so takrat, lažejo zdaj. Pri oblastnih volitvah je glasovalo z nami približno nekaj nad 80 Podgorcev, tako, da je SLS kamniških glasov dobila okroglo 140. Pri predzadnjih občinskih volitvah pa 136. V nedeljo pa je za listo SLS glasovalo 134 volivcev, kljub temu, da je »Zadružni listi« imela med svojimi kandidati tudi par vnetih pristašev, ki so iz gospodarskih ozirov šli z njo. Tako je vsakomur jasno, da je SLS, ki je dala poleg svojih 134 glasov še »Zadružni listi« okroglo 35 glasov, napredovala za približno 30 glasov, ne pa nazadovala. To se nam je zdelo potrebno pibiti, ker bodo kmalu skupščinske volitve in bodo zopet tedaj trdili demokratje, da nam je dalo Podgorje večino naših glasov, in pa da vsej javnosti pokažemo, kako znajo obračati številke naši demokratje!

Kranj

Glasbena Matica, podružnica v Kranju, priredi v soboto, dne 25. junija 1927 ob 18. uri v gledališki dvorani Narodnega doma javno produkcijo gojencev in gojenk glasbene šole. Na sporedu so klavirske in vijolinske točke ter petje mladinskega zbora. K tej prireditvi se vljudno vabijo starši in glasbo ljubivo občinstvo. Vstopnine ni.

Škofja Loka

300letnica obstoja deško osnovne šole se proslavi v nedeljo 26. junija, po sledečem sporedu: Na predvečer podoknika kumici gospej županji M. Hafnerjevi. V nedeljo ob pol 9. slovesna sv. maša v župni cerkvi, po končanem cerkvenem opravilu obhod mladine skozi mesto na šolsko telovadišče, kjer se vrši slavnost, obsegajoča govore zastopnikov raznih oblastev, pripenjanje spominskega traku na šolsko zastavo, deklaracije, petje, pogostitev mladine. Pri prireditvi sodeluje iz prijaznosti godba domačega gasilnega društva. Upraviteljstvo šole vabi k proslavi posebno še vse učitelje in učiteljice ter veroučitelje, ki so svoj čas službovali na šoli.

Tržič

Na deški in dekliški meščanski šoli se zaključijo tekoče šolsko leto na Vidov dan z razdelitvijo izpričeval in kratko šolsko slovesnostjo. Običajno Vidovdanske akademije priredi šola v ponedeljek 27. junija 1927. ob 8. uri zvečer v šolski telovadnici s prav pestrim sporedom. Vpisovanje v prvi in druge razrede se vrši na Vidov dan od 10. do 12. in na praznik od 8. do 12. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili četrtlo leto osnovne šole. Priidejo naj v spremstvu staršev in naj prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Zunanji učenci dobe hrano lahko v šolarski kuhinji po pravniški ceni; stanovanj je dosti na razpolago. — Ravnatelj.

Novo meso

Rodbinsko slavlje. Obče spoštovana rodbina Novinatova v Kandiji je obhajala 21. t. m. lepo rodbinsko slavlje. Oče Alojzij je obhajal v krogu obitelji svoj god. Obenem se je zaročila njegova najstarejša hčerka gđ. Mila z g. Stankom Knafelem, lastnikom novomeške melekane. G. Knafelec in njegova zaročenka sta vneta člana društva Orel. Naše najskrenejše čestitke!

Šport po Krki. Novomeški dijaki so osnovali šport posebne vrste po Krki. Jezovi in Krki jim ne delajo nikake ovire. Ko pride veslač do jez, ročno prenese svoj čoln čezenj in vesla dalje. V kratkem nameravajo napraviti izlet do Kostanjevice.

Odstranitev javnega napajališča. Pri vodovodu nasproti moške bolnice Usmiljenih bratov v Kandiji so odstranili javno napajališče za živino.

Kočevje

Višji tečajni izpit na državni realni gimnaziji. Od 9. do 21. junija se je vršil na tukajšnji gimnaziji višji tečajni izpit, — prvi v Kočevju po desetih letih. Predsedoval mu je ministrski odposlanec,

vpokojeni gimnazijski inšpektor g. Josip Wester. K maturi je bilo vseh 21 kandidatov pripuščenih. Ustnega izpita ni bil nihče oproščen. Maturu so napravili sledeči kandidati: Bogataj Bogomir, Bojc Etbin, Campa Leopold, Debeljak Milan, Gregorčič Franc, Javornik Alojzij, Jenčič Milan, Jesih Cvetko, Kralj Ladislav, Križnič Anton, Kajfež Frančiška, Lesjak Stanko, Mihelič Stanko, Pucelj Anton, Pungerič F., Šesko Josip, Šval Milan in Stolla Zara. Trije kandidati bodo delali ponavljalni izpit v jesenskem roku. Tako se je slednjič kočevska gimnazija izpopolnila in dobila smo po desetih letih prve maturante, in sicer slovenske, kajti med vsemi 21 pripravniki ni niti enega domačina-Kočevarja.

Zborovanje Kočevarjev proti stanovanjski akciji. Preteklo sredo so imeli Kočevarji v gostilni g. L. Hönigmann (Gruber) zborovanje. Advokat dr. Hans Arko je poročal o stanovanjski akciji, ki so jo sedaj započeli. Namerava se namreč zgraditi 25 stanovanjskih hiš na račun mestne občine. Govornik je nato navedel ugovore proti temu. Po poročilu gg. Ganselmayerja in Pavlička, je bila nato sprejeta sledeča resolucija: 15. junija t. l. v gostilni L. Hönigmann zbrani volivci kočevske občine se izrekajo z vso odločnostjo proti temu, da sedanje občinsko zastopstvo, katerega upravi prav nič ne zaupajo, na škodo pretežnega vlaganja pričenja z malimi hišami, in nalažajo članom nemškega kluba, da se borijo z vsemi dovoljenimi sredstvi proti uresničenju tega načrta, in da naj delajo na to, da se to vprašanje reši šele v prihodnjem občinskem zastopu.

Smrtna kosa. V Mali gori je umrla posestnica Jera Unfer v starosti 68 let. — Srčna kap je zadela 13. t. m. Jožefa Erčena iz Ravni (Eben) pri Borovcu, ko se je vračal iz Ribnice proti domu. Dobili so ga mrtvega na stezi. Šele komisija je na to dognala, da ga je zadela srčna kap in, da se ni zgodil umor. Pokojnik je bil star šele 43 let in zapuščal ženo ter štiri neposkrbljene otroke.

Občni zbor. V nedeljo 3. julija se vrši občni zbor raifaiznovke v Stari cerkvi, in sicer v gostilni Petsche ob 3. uri popoldne. — V Starem logu se vrši občni zbor loške hranilnice in posojilnice 10. julija ob 3. uri popoldne v društveni dvorani. Dnevni red je običajen.

Renovacija. Trgovec Hans Hönigmann renovira sedaj svojo hišo nasproti občinskemu poslopiju.

Ptuj

□ **Inscenator Bratina** in ljubljanski »abonent«. Kar je res, je res: Bratina, ki ga je usoda vrгла v mali Ptuj, je naš najboljši inscenator in med najboljšimi izvrnimi režiserji vseh slovenskih odernikov. Ima svojo linijo, bafvo in kompozicijo. Ker se je ob Cerkvnikovem »Očiščenju« nekaj takega zapisalo, je nekoga v Ljubljani tako zabolelo, da je zli svojo sicer neupoštevano jezično v strupeno notičico v »Narod« od 15. t. m. Ne odgovarja ni nanjo, če bi ne bila značilna za tiste sorte ljudi, ki si prisvajajo besedo v prosvetni rubriki vsak čas, kadar kdo le pihne v borni plamenček njihove slave. Tedaj vpijejo v stilu oštarijskih štenkarij izza kulis anonimnosti. — Ne vem, kdo si je izposodil nedolžnega ljubljanskega »abonenta«, da krije z njim svoje besedovanje, ki mu ga je narekovala zelena zavist. Če je kaj moža, naj se podpiše, da bomo vedeli, s kom imamo opraviti. Za enkrat povem »abonentu« — naj bo Peter ali Pavel — da je povedal nehoti vsaj eno resnico, da sodi Bratina po svojih inscenatorskih in režiserskih zmognostih zares v Ljubljano, kjer se ga pa že kot gosta — kaj šele kot stalne moči — že leta in leta boje ne morda publika, tudi ne kritika (g. Kolblar je že na tem mestu izrazil željo po njegovem gostovanju), pač pa anonimni in naivni »abonent«. Vse drugo se bere v zgodbi o Balaamovem oslu, ki naj si jo »abonent« skrbno prebere, preden zopet kaj napiše. — A. Remec.

Slovenska krajina

Dvojna slavnost. Prihodnjo nedeljo se bo obhajala v Črenšovcih 10letnica majniške deklaracije in 1100letni jubilej smrti sv. Cirila. Proslavo priredi domače izobraževalno društvo, ki pod vodstvom g. kaplana Moška zelo lepo napreduje. Za prireditve vlada veliko zanimanje, zato je gotovo, da bo tudi uspeh popoln.

Vprašanje šole v Pincici. Na vse strani so že šle prošnje, da bi se vendar enkrat začelo z zidanjem neobhodno potrebne šole. Storilo in doseglo se je že marsikaj, a vsak dan se pojavljajo nove ovire, tako, da se z zidavo še vedno ni začelo. Eno glavnih spornih točk je vprašanje: kje naj se šola postavi. Kolonisti v Benici zahtevajo, da se zida šola pri njih, pristavi v Pincici pa jo želijo zase. V interesu ljudske prosvete je želeli, da stori oblast nekaj končnoveljavnega. Otroci prizadetih občin so že 9 let brez šole, kar je vzgoji v zelo veliko škodo.

670 dobrih ima loterija »Martinišča«. Zrebanje se vrši v jeseni. Srečke se dobijo po 5 Din pri ravnateljstvu »Martinišča« v Murski Soboti.

Dopisi

Moravče. Dne 12. t. m. so bile v Moravčah občinske volitve, ki so prizadevale našim nasprotnikom toliko truda in napora kot še nobene v povojni dobi. Le žal, da niso nudile tistega plačila in uspeha, kot ga je samostojnokmetška gospoda pričakovala. Začeli so z osebnimi napadi na najbolj vplivne osebe v občini, misleli, če te poderemo, je zmaga gotova naša. Vsi nasproti pa so ostali brezuspešni. Svojih šest odbornikov, ki so jih imeli leta 1921, imajo tudi danes. Zato naj si ne delajo nikakih iluzij in predstav o morebitnem napredku. Za sklep pa bodi povedano nekaterim, pojdite se raje sami preje užit gospodarske umetnosti, mesto da oponašate premoženjske razmere naših kandidatov, ali da se spodikate nad njihovimi življenjskimi pokliki, katerih je sleherni časten, kdor ga častno in vestno vrši. Ne hodite z maslom na solnce, sami pokažite, kako znate gospodariti, potem računajte šele na ljudsko priznanje in zaupanje. Dokler pa imamo v občini moč, kot je dosedanji in prihodnji župan moravčar gospod Anton Cerar, mož vse časti in vsega spoštovanja vred, in kot so njegovi kandidati, bomo pa njega volili. Njemu častitamo. Vam pa, oprostito, vračamo le milo za drago.

V Stopreah pri Rogatecu priredi učiteljstvo v nedeljo 26. t. m. ob pol 3 popoldne — ob drugi obletnici postavitve novega in stalnega šolskega odra — že deseto prireditev. Tokrat nastopi zopet domača šolska mladina s prav zanimivim sporedom, kakor: petjem, deklaracijami, igrokazi in z dvema igricama »Čudodelna srajca« (enodejanka) in »Cigankino maševanje« (trodejanka). — Dne 28. t. m. se pa ponovi ista prireditev kot po sklepni šolski sv. maši — kot v prošlediv Vodovega dne, narodne prosvete in materinega dne — samo za šolsko mladino. — Ker je čisti dobitek nedeljske prireditve namenjen za siromašne stopiške šolarje, ste k obilni udeležbi vabljeni vsi ljubitelji in podpiratelji otroških predstav!

ASPIRIN 0,5

Aspirinove tablete

'Bayer'

se mnogokrat ponareja. Da se obvarujete pred ponarejenimi izdelki, zahtevajte vedno le originalni zavoj "Bayer" (ploščnati kartoni s 6 ali 20 tabletami) s modro-belo-rdečo varstveno znamko. Odklanjajte vse druge zavoje.

Vodice. Zveza slov. vojakov, podružnica v Vodiceh, priredi v nedeljo, dne 26. junija t. l. ob 3 popoldne v društvenem domu ljudsko dramo v treh dejanjih: »Razvalina življenja«. Igrajo akademiki in učiteljstvo. Ker je čisti dohodek namenjen za postavitve spomenika padlim žranom v svetovni vojni, se vljudno vabi k polnoštevilni udeležbi!

□ **Mozirju** priredi dne 26. VI. 1927 orlovska srenja Marija-Nazarje svojo IV. letno prireditev s celodnevним sporedom, kamor ste vsi prav iskreno vabljeni. — Bog živi!

Rogaška Slatina. Vidov dan se bo proslavil v našem zdravilišču na običajen slovesen način. V predvečer se vrši telovadska akademija v zdraviliški dvorani, na Vidov dan pa slovesna služba božja v zdraviliški kapelici sv. Ane in v pravoslavni cerkvi sv. Petra in Pavla. Zvečer je svečana razsvetljava zdravilišča, ki je vsako leto privabila veliko gostov od blizu in daleč in je pričakovati tudi letos z ozirom na dvojni praznik mnogobrojnega občika. Vročni dnevi so privabili že mnogo gostov, za julij in avgust se nam pa obeta najlepša sezona, kar smo jih dosedaj imeli.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Petek, 24. junija: TAJDA. Red A.
Sobota, 25. junija: POLJSKA KRI, operela. Izven.
Nedelja, 26. junija: SEVILJSKI BRIVEC. Gostovanje v Celju. Izven.
Ponedeljek, 27. junija: Zaprio.

Pater Hugolin Sattner: »Tajda«. Danes zvečer ob 20. uri se poje v ljubljanski operi zadnjikrat v tej sezoni Sattnerjeva opera »Tajda« v običajni zasedbi. Predstava se vrši za abonente reda A.

Opozarjamo na vpizoritev Nedballove opere »Poljska kri«, ki je pred leti bila s tolikim priznanjem sprejeta na našem odru. Glavne vloge so v najboljših rokah in prepričani smo, da bodo imela opereta, ki se odlikuje po izredni muzikalnosti splošen uspeh. Premijera je v soboto 25. t. m.

Celjsane in vse celjsko okolico ponovno opozarjamo na gostovanje ljubljanske opere v celjskem mestnem gledališču, ki se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. ob 15. uri popoldne. Glavne vloge poje gospa Lovšetova, gna Potučkova dalje gg. Banovec, Bettelo, Janko in Zupan. Izvaja se opera »Seviljski brivec«.

Mariborsko gledališče

Petek, 24. junija ob 20. uri »KAR HOČETE« ab. A in C. Premijera.
Sobota, 25. junija ob 20. uri »KAR HOČETE« ab. B in C. Kuponi. Zadnjikrat.

Zadnje gledališke predstave v letošnji sezoni. Radi letos vladajoče izredne vročine zaključijo mariborsko gledališče svojo letošnjo sezono že v soboto 25. t. m. Zadnje predstave so: jutri v petek premijera prekrasne Shakespearove komedije »Kar hočete« (za ab. A in C), v soboto repriza (za ab. B in C).

Glasba

Spored II. javne produkcije gojencev konservatorija v Ljubljani, ki se vrši danes v petek, dne 24. t. m., ob 20. uri v Filharmonični dvorani: 1. Monizsko: Arijia iz opere Halka, poje Ovsenik Franja. 2. Ravel: Sonatina za klavir, Orel vladimira. 3. a) Lajovic: Romanca, b) Novak: Balada. Poje Vedral Ljudmila. 4. Dvořak: Balada, za gosli, Šušteršič Vinko. 5. Debussy: Prelude, Sarabande, Toccata. Igra na klavirju Sivie Pavel. 6. a) Kienzl: Pesem Magdalene iz opere Evangeljnik. b) Rubinštejn: Godna čarovnica. Poje Jeglič Ana. 7. a) Stoler-Slavenski: Jugoslavenska pesem, b) Djanov: Lirični komadi za gosli, Pfeifer Leon. 8. Stoler-Slavenski: Jugoslavenska suita za klavir. Valjalo Marta. 9. Strauss: Dolina, poje Rus Marjan. Posamezne nastopajoče gojence spremljajo na klavirju Vogelnik Marica, Sivie Pavel in Valjalo Marta ter prof. Ivan Noč. Vstopnina prosta, sprejemajo se le prostovoljni prispevki za kritje stroškov. Ravnateljstvo vabi starše gojencev in one, ki se zanimajo za napredek naših glasbenih šolskih zavodov, k obilnemu posetu produkcij.

Cerkveni vestnik

Na praznik presv. Sreca Jezusovega in celo osmino bo v uršulinski cerkvi jutraj ob 6. uri sv. maša z blagoslovom, zvečer ob pol 8. uri govor in slovesne litanije. V nedeljo ob 4. uri odpadejo litanije. Govoril bo veleč. gospod o. Florijan Ramšak D. J. — K številni udeležbi vljudno vabi cerkveno predstojništvo.

Orel

Okrožni svet za Ljubljansko okrožje. V nedeljo 26. t. m. se vrši ob pol 9 popoldne v sobi ekspoziture I. nadst. (Ljudski dom) okrožni svet za Ljubljansko okrožje. Udeležba za srenjske zastopnike obvezna.

Naše dijaštvo

CIRIL-METODOV KRES.

V jubilejnem listu velikega slovenskega Cirila se mu izkazimo hvaležne za verske in slovenske kulturne vrednote, ki nam jih je ustvajal in posredoval s svojim bratom sv. Metodom. Tovarji, tudi dijaki se mu zahvalimo, v katerih polje velika ljubezen do slovanstva in slovenske vzajemnosti in še večje do edino prave katoliške Cerkve, ki je bila tudi Cerkve Cirila in Metoda. Kako? Proslavimo jih, da ta biser še lepše zablisti med nami, da najdemo v sebi najgloblje: katolištvo in slovanstvo. Morda smo jih že proslavljali z akademijami in podobnim, nismo jih pa še pro-

slavili na popolnoma svoj način. In naš način bodi: **Ciril-Metodov kres!** Priredimo na predvečer sv. Cirila in Metoda (4. julija) skupno z našim ljudstvom pristno slovansko kresno prireditev. V svitu kresnega ognja se stopimo s svojim ljudstvom v eno! v eno po resni besedi, po veseli pesmi, v eno po rajanju, v eno po pobožnem katoliškem ponosu. Na način proslave uvedimo povsod letos in na ta način naj ostane vsa leta kot lep dokaz idealnega poleta dijaštva, ki je katoliško in slovansko in vprav te vrednote na svojem narodu najbolj spoštuje in goji.

Sveta naloga slehernega izmed nas bodi, da v svojem kraju pripravi skupno z domačimi tako prireditev. Pridobimo za njo vse, ki bi nam mogli

pomagati, da bo celo Slovenijo in še jug osvetljeval 4. julija Ciril-Metodov kres, simbol Ciril-Metodovega poslanstva med Slovani.

Iz življenja slovenskih rudarjev v Franciji.

Dne 19. junija je bil lep praznik za Slovence v francoski Loreni. Ta dan je razvilo slovensko podporno društvo sv. Barbare v L'Hôpitalu ob veliki udeležbi domačih in tujih društev svojo novo krasno zastavo, ki priča o živahni delavnosti ondotnega društvenega odbora z g. predsednikom Šribarjem na čelu in v požrtvovalnosti članov.

Po blagoslovitvi v cerkvi sta se poklonili novi zastavi obe navzoči slovenski zastavi iz Merlebacha in Kreuzwalda, da pozdravita svojo novo družico, pomočnico v borbi za krščansko misel in materino besedo med Slovenci v tujini.

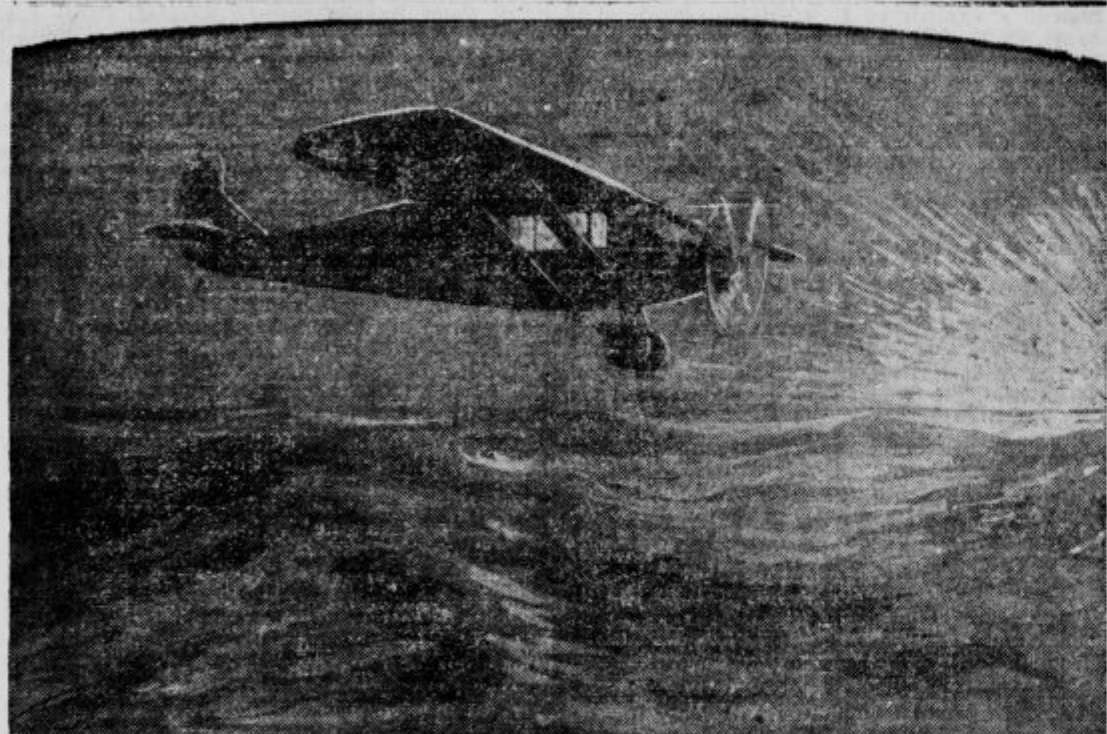
Oboje je v nevarnosti, zlasti ker ni nobene pomoči iz domovine. Nimamo duhovnika, nimamo učitelja kot jih imajo drugorodni izseljenci. Slovenski rudar, ki si s težavo in z nevarnostjo svojega življenja služi v tujini svoj kruh, je pripuščen sam sebi. Boli ga že misel, da od Boga tako bogato obdarjena domovina, zanj nima kruha, težko prenaša očitanja, češ Slovenec se v tujini izgubi versko in narodno. Ali razumete v domovini naš polčlaj! Mi smo v tujini kot v oblegani trdnjavi obdani od neprijateljev vere in našega jezika. Kako naj vzdržimo versko, če nam nihče ne lomi kruha božje besede? Kako narodno, če naši otroci nimajo nobene prilike se učiti svojega jezika? Domovina, stori kaj za nas! Pri premogovni družbi, ki nam gre v tem oziru zelo na roko, je že vse poskrbljeno za duhovnika, stanovanje in drugo, mi pa čakamo zastoj. Naj pride kmalu, da pomaga in reši one, ki so še dobre volje!

V. Z.

Dne 10. julija 1927 velik orlovski nastop celjske in mariborske Ekspoziture v Celju.

Vodilne osebnosti pemsarske razorožitvene konferencie,

ki se vrši te dni v Genevi: Anglež Bridgeman (zgoraj na levi), Amerikanec Gibson (na desni), Japonec admiral Saito (spodaj na levi) in angleški admiral Jellicoe (na desni).

K prekooceanskim poletom: aeroplan drvi nad valovjem Atlantika.

Militaristične demonstracije v Moskvi, naperjene proti Angliji in Poljski; zgoraj ke mične čete rdeče armade, v sredini boljševiške ženske strelke, spodaj oddelek z vojaki mi psi.

K notranjim bojem

med boljševiškim prvaki: Zinovjev (zgoraj), Trocky in Radek.

Bubnov,

načelnik sovjetske »čeka«, ki je zopet začela izvajati krvavi teror nad opozicijo v Rusiji.

Moda

Pisane svilene obleke so letos najmodernejše. Vzorci raznih svilenih blagov so majhni in lični, tudi barve mirne in okusne. Take obleke so prav lepe za solnčne dneve, dasi so prej mislili, da so le za večerne prireditve. Seveda imamo različne vrste teh pisanih svil — in so tudi cene različne. Najcenejši je fular (Foulard), dražji je vzorčasti China-Crep in georgette (džordžet). Zadnji je najlepši, dražji pa še zato, ker potrebuje tudi posebno spodnjo obleko. Za te obleke ni treba nobenih posebnih krojev, saj je že snov, pisana svila sama dovolj zanimiva in lepa. Skica 1 na sliki pokaže obleko, ki ima plisirano krilo iz pisane svile, bluza je pa iz enobarvne svile in je krog vratu štirioglasto izrezana (kar je zdaj spet moderno). Na skici 2 je obleka, ki je ravno urezana in jo spenja ozek usnat pas. Od vrha dol je v sredini enobarvni vložek, okrašen z gumbi. Obleka je pripravna zlasti za močnejše postave. Skica 3 pokaže isto obleko s plaščem iz kasha-blaga, ki je podložen z isto pisano svilo. Na zadnji skici vidiš obleko, pri kateri je svila na razne načine položena. Svetlejšo svilo uporabiš za ovratnik

in pri rokavih in spodnji del krila, temnejša svila pa tvori temeljno obleko. Pri taki obleki moreš dobro uporabiti ostanke raznih svil in ti ni treba kupiti toliko nove pisane svile, ki je vendarle precej draga.

Plašč iz georgette (džordžet) svile je za poletje prav eleganten. Obleči ga moreš vrh vsake poletne obleke, bodisi čipkaste, svilene, moderne ali nemoderne. Razumljivo je, da tak plašč ni potreben, pač pa je lep, kdor ga zmore — in za letos nad vse v čisti. Okraskov mu ni treba, ker je sam po sebi dovolj lep. Glede barve so ti plašči najlepši, če so sivi, rjavkasti in sploh taki, da pristojajo barvi vsake obleke, ki jo imaš.

Torbiice, ki jih potrebuješ k lahkim in tudi kopalnim oblekam, niso pripravne, če so iz usnja, zato jih narejajo iz ličja. Te so nežne, lahke in če se zmocijo, se ne pokvari in so brž suhe. V barvah so zelo živahne in ustrezajo živahnosti modernih pisanih oblek. Na priloženi skici vidiš troje takih torbic, ki so različnih oblik in je vsaka zase prav lično izdelana.

+ Sto čaš kave je popil. Po svetu poskušajo ljudje postati slavni z najrazličnejšimi deli. V Združenih državah, deželi brez vina in v deželi kave, je bila tekma, kdo popije največ kave. Neki Kinard iz Winipega je od četrta na devet jutraj pa do pol štirih popoldne popil ravno 100 skodelic kave, za kar je od tamošnjega veletrgovca s kavo prejel lepo nagrado.

+ Strupene kače in česen. Prebivalci Librije namažejo svoje noge s česnom, čigar duh odganja strupene kače.

+ Poraba olja. Povprečno porabi ena oseba v enem letu v Zedinjenih državah 680, v Angliji 100, v Franciji 60, v Nemčiji 11 litrov olja.

+ Užltne ribe žive največ 80 m pod morsko gladino.

Gospodarstvo

Zadruga v svetovni trgovini z agrarnimi produkti.

Za mednarodno gospodarsko konferenco je Mednarodni urad dela sestavil zanimivo razpravo o vlogi zadrug v svetovni trgovini z agrarnimi produkti. Zato je tudi med resolucijami te konference, ki priporoča izgradbo kmetijskega združništva in njih sodelovanje s konzumnimi zadrugami, da tako odpadejo nepotrebni posredovalci in se zblizajo producenti in konzumenti.

V mednarodni trgovini z agrarnimi produkti je ločiti izvozne od uvoznih zadrug, prevladujejo pa prve.

Izvozne zadruga gredo za tem, da uredijo pravne razmere ter obdržijo stalnost cen. Kar pride pravo konzumentu in producentu. V mednarodni trgovini so velike važnosti zadruga za izvoz mlečarskih izdelkov in žita.

Ostale zadruga so manjšega pomena in so zastopane samo v nekaterih državah. Take so n. pr. izvozne zadruga za slanino (Danska in Unija) jajca (Danska, Holandska in Poljska), sadje (južna Evropa, Unija), tobak (Unija, Orient, Iran (Rusija in obrobne države) in svilo (na Japonskem). Vendar so te zadruga manjšega pomena v svetovni trgovini.

Vzorna agrarna država Danska ima najbolje organizirane izvozne zadruga. Skoro 100 odstotkov vsega danskega izvoza masla odpade na zadruga in upoštevati je treba, da je Danska udeležena z 38 odstotki na izvozu masla vseh držav na svetu. Po vzgledu Danske so organizirale izvoz masla tudi druge države: Nova Zelandija, Avstralija, Holandija, Rusija, Finska in Kanada. Tako so se v teh državah ustanovile osrednje zadruga, katerim je uspelo osredotočiti izvoz masla. Tako znaša delež osrednjih zvez pri izvozu masla iz Nove Zelandije 32 odstotkov, Latvije 60, iz Holandije 65 in Finske (znana zvez zadruga »Valio«) 80 odstotkov. Seveda so znatno k tem uspehom pripomogle tudi drž. podpore v večini držav.

Tudi izvoz sira imajo po veliki večini v rokah zadruga kakor n. pr. v Holandiji, Novi Zelandiji, Kanadi, Italiji, Japonski, Švici in Finski.

V velikih izvoznih državah za žito (razven v Argentini) se vedno bolj združujejo producenti v izvozne zadruga. Izvozne zadruga za žito — anglesko »pool« — dobivajo vsako leto od svojih članov celokupni njihov delež in ga potem vnovičijo. Velika kanadska zadruga »Cooperative Wheat Producers Ltd.« ima v svojih rokah dve tretjini vsega izvoza pšenice iz Kanade, kar pomeni četrtno (1) vse svetovne trgovine s pšenico. Ta velika kanadska zadruga ima v vseh važnih izvoznih državah agente (36). Ta zadruga ne dela nič na borzi in z njo sodelujejo kanadske velebanke.

Vedno bolj se zadruga organizira tudi prodaja pšenice v Avstraliji ter Rusiji; že se pripravljajo mednarodno sodelovanje takih zadrug.

Uvozne zadruga se bolj slabo razvijajo. Največja je angleška Cooperative Wholesale society (W. C. W. S.), ki je pravzaprav skupnina zadruga angleških konzumnih zadrug, ki štejejo okoli štiri milijone članov. Ona dela naravnost z velikimi izvoznimi zadrugami Finske, Nove Zelandije, Rusije in Kanade.

Posebej za uvoz agrarnih produktov za skandinavke države obstoja velika zadruga, ki preskrbuje agrarne produkte za velike skandinavske osrednje nabavljalne zadruga.

Ker je razstveni prostor v paviljonskih zgradbah popolnoma zaseden, naproša ravnotežje velesejma vse interesente razstavljalce, da ne pošiljajo več novih prijavnic za udeležbo na velesejmu. Na razpolago je samo še razstveni prostor na prostem — nepokrit. Zamudniki pa se zamorejo že sedaj prijaviti za udeležbo na jesenski Pokrajinski razstavi.

Posebne vozne ugodnosti za obiskovalce letošnjega velesejma od 2.—11. julija: žel. ministristvo je naknadno dovolilo, da velja polovična vožnja na osebnih in brzovlakih za obiskovalce velesejma pri dopotovanju že od 28. junija in 11. julija, pri odpotovanju iz Ljubljane pa od 2.—15. julija.

Karteliranje v trgovini petroleja in bencina. Kakor poročajo zagrebški listi, so tri glavne družbe: Shell, Standard in Vacuum Oil sklenile sporazum o cenah in plačilnih pogojih za petrolej in bencin. Dobavljajo se proti gotovini, menici ali bančni garanciji. Za izločitev konkurence so določene

kvote, s katerim so si posamezne družbe razdelile konzumente.

Predložitev dokaza o plačanih davkih pri izplačilih za državne dobave. Finančna delegacija objavlja uradno: Po odredbah člena 79 finančnega zakona za leto 1927-28 ne smejo blagajne državnih in samoupravnih teles izvršiti nikakršnih izplačil za dobave in podjetniške posele, dokler dobavitelj ne predloži dokaz, da nima davčnih zaostankov. Če ne predloži dokaza, da nima davčnih zaostankov. Če odbitku dolžne svote davkov in pribitkov. Ker je striktno izvajanje teh določil pri manjših dobavah neprimerno obremenjevalo poslovanje, je dovolila generalna direkcija davkov z razpisom št. 68.553 z dne 8. junija 1927 sledeče olajšave: Odredba člena 79. finančnega zakona za leto 1927-28, ki govori o dobavah in podjetniških poslih na račun države ali samoupravnih teles, se mora tolmačiti tako, da potrdil o plačanih davkih ni treba predlagati takrat, kadar gre za male nabave pisarniških in drugih potrebščin, predvidenih v točki 18. člena 86. zakona o državnem računovodstvu, ki se izvrše neposredno, brez javne licitacije po komisiji, in če kupnina ne presega vsote 1000 dinarjev.

Posejilo mesta Novi Sad. Te dni je prisel pri Novi Sad zastopnik ameriške finančne skupine, ki je dala pred nedavnim posejilo mestu Budimpešti. Posejilo bi Novi Sad porabil za investicije, kakor n. pr. kanalizacijo, vodovod, zgradbo tržnice itd. Nudi se 5 milijonov dolarjev in sicer so trije predlogi: 1. obrestovanje po 7,25%, emis. kurz 92, 2. obrest. 6,50%, kurz 90 in 3. obrest. 6%, kurz 98.

Odprava konkurza nad »Textilco«. Konkurs, ki je bil razglašen o imovini te firme novembra lani, je odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Konkurs je razglašen o imovini Josipine Rapplovi pri Sv. Križu pri Litiji. Rok: 2. julij, 6. avg. in 20. avgust.

Določitev naroka za prisilno poravnavo. Narok za sklepanje o prisilni poravnavi: Janez Hirsman, posestnik in trgovec na Krtini je 5. julija ob 10. uri.

Volitev sodnikov-lajikov iz rudarske stroke. Okrožni rud. urad razpisuje na dan 5. julija 1927 volitev 6 rudarskih strokovnjakov, ki naj se predlagajo za imenovanje sodnikov. Imenujejo se 3 sodniki.

Občerkistina zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani ima občni zbor 30. junija ob 20. pri Mracu (bilanca, sklepanje o pristopu h kakim zadrugam zvez).

Naprave za destilacijo. Generalna direkcija rudnikov je sklenila zgraditi 3 tvorniške naprave za destilacijo premoga v Mostarju in Kreki pri drž. rudnikih.

Iz tekstilne industrije. Kakor doznavamo, je začela Belgrajska tekstilna industrija, d. d., izdelovati v zadnjem času predmete iz umetne svile in sicer prvovrstne kakovosti in je pričakovati, da bodo v kratkem omogočili opustitev uvoza takih predmetov iz Češkoslovaške in Italije.

Novi rudniki svinčne rude v Srbiji. V Srbiji so zopet odkrili dve novi ležišči svinčne rude in sicer: Novo Brdo in Janjevica.

Degradirane tobačne tovarne v Nišu. Kakor poročajo iz Niša, bo v kratkem dovršena in stavljena v pogon nova tobačna tovarna v Nišu.

Iz mednarodnega gospodarstva. General Motor Corporation deli 100% dividendo za 1926. — Poljska emisijska banka »Bank Polska« namerava zvišati kapital od 100 na 150 milijonov zlatov. Obenem bi se izvolil tudi nov upravni svet banke. — Kakor znano, se začne kongres Mednarodne trgovske zbornice 27. t. m. Razpravljali bodo na njem o plačilnih bilancah, o epotnem meničnem in čekovnem pravu, nadalje o akreditivih ter dvojnem obdavčenju. V industrijsko-trgovski sekciji bodo razpravljali o pravilniku ter o mednarodnih sejmih. V prometni sekciji bodo razprave o zračnem transportu, zračnem privatnem pravu ter o pomorskem in telefonskem prometu.

Koliko traja pnevmatika v posameznih državah? Po neki ameriški statistiki traja pnevmatika, če vzamemo za podlago Anglijo s 100%, v Nemčiji samo 80% istega časa v Angliji, v Belgiji 75, v Holandiji in Švici, v Franciji 60, v Španiji 50, v Češkoslovaški 40 in v balkanskih državah (med katere je šteti tudi naša država) samo 30%. Seveda je potem tudi poraba pnevmatike večja. Če vzamemo za podlago Anglijo s 100, dobimo za Nemčijo 125%, za Belgijo, Holandijo in Švico po 130, za Francijo 166, za Španijo 200, za Češkoslovaško 250 in za Balkan 330%. Iz teh po-

datkov se vidi, da ima Balkan najslabše ceste, ker na njih traja pnevmatika komaj tretjino onega časa kakor v Angliji.

Borza

Dne 23. junija.

DENAR.

Na današnji curiški borzi so vse devize popustile razen Belgrada, ki je stabilen na 9.135 ter lire, ki je nadaljevala svoj večerajnji dvig. Primerno so popustili deloma tudi kurzi na zagrebški borzi, dočim je lira narasla na 3.25.

Zagreb. Italija 322.83—324.63 (319.60—321.60), London 276—276.80 (276.10—276.90), New York 56.70—56.90 (56.70—56.90), Pariz 222.29—224.29 (222.375—224.375), Praga 168.20—169 (168.20 do 169.—), Dunaj 7.999—8.029 (8—8.03), Curih 10.935 do 10.965 (10.935—10.965), Amsterdam 22.75 do 22.84 (22.78—22.84).

Curih. Belgrad 9.135 (9.135), Pešta 90.50 (90.57), Berlin 123.09 (123.17), Italija 29.05 (29.28 d.), London 25.225 (25.24), New York 51.50 (51.80), Pariz 20.3375 (20.3525), Praga 15.395 (15.40), Dunaj 73.10 (73.12), Bukarešt 8.10 (8.11), Sofija 3.70 (3.76), Varšava 58 (58.10), Madrid 88.86 (88.95), Amsterdam 208.30.

Praga. Devize: Lira 192.80, Zagreb 59.14, Pariz 131.70, London 163.31, New York 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posojilo 84—85, vojna odškodnina 343—344, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljubljanska kred. 150 den., Merkantilna 98 bl. Pražedion 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 480 bl., Veveče 130 den., Stavbna 53—55, Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posojilo 84.50 bl., agrari 50.50 bl., vojna odškodnina 343, junij 344, julij 345 zaklj., Hrv. esk. 96.50 zaklj., Hipobanka 59.50—60, Jugobanka 90—92, Pražedion 850, Ljubljanska kreditna 150—155, Sečerana 505—515, Slavonija 18—20, Trbovlje 470—490.

Dunaj. Don.-sav.-jadr. 78.90, Alpine 41.55, Trbovlje 58.50, Hrv. esk. 13.01, Leykam 11.60, Hip. banka 7.45. — Devize: Belgrad 12.47, Kodanj 189.70, London 34.45, Milan 40.69, New York 709.35, Pariz 27.77, Varšava 79.21. — Valute: dolarji 706.75, angleški funt 34.37, lira 40.66, dinar 12.45, češkoslovaška krona 20.99.

BLAGO.

Ljubljana. Tendencia za les za paralelno blago, čvrsta, za deželno pridelke neizpremenjena. Zaklj. les 2 vagona.

Pridobivate novih naročnikov!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 23. junija 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura	Rel. vlaga	Veter in brzina	Oblačnost	Vrsta padavin		Nagib temp.	Nagib vlaž.
						ob opazovanju	v mm de 7h		
Ljubljana (dvorec)	7 764.3	16.8	96	N 1	10	megla		17.8	15.8
	14 763.7	13.9	98	NE 1	10				
	21 765.5	15.4	92	N 1	10				
Maribor	765.2	16.0	65	SSW 2	10			28	14
Zagreb	764.0	20.0	73	ENE 6	8			30	17
Belgrad	762.9	23.0	64	mirno	0			29	15
Sarajevo	762.4	21.0	53	mirno	0			—	12
Skopje	762.8	24.0	55	E 1	0			31	14
Dubrovnik	763.8	22.0	74	mirno	0			26	13
Split	762.2	25.0	54	mirno	0			29	13
Praga	7 765.7	12.0	—	NE 2	9	dež	4		

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 24. junija: pusto vreme, od časa da časa padavine, temperatura se malo spremeni; prognoza negotova.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

2

— Prepričan sem, — je rekel ta potnik, — da je kriv v tem slučaju samo birokratizem, nemara pa tudi nedostatek potrebnih podatkov.

Nekdo, ki tod pogosto potuje, je odgovoril, da so baje tudi tukaj bivali v raznih dobah prognanci, a da nobeden baje ni dolgo zdržal.

— Nekoč so bili poslali sem za cerkovnika nekega semeniščnika radi predznega vedenja v šoli.

Te vrste prognancija nikakor nisem mogel razumeti.

— Dospel je torej sem in si dolgo časa dajal pogum, vedno upajoč, da spravi svojo zadevo pred kakim sodišče. Potem pa se je zapil in tako pil, da je um zgubil: vložil je prošnjo, naj ga rajši čimprej »ustrelijo ali pa vtaknejo v vojake, oziroma obesijo, če ni za vojake. —

— Kakšen odlok pa je nato dobil od oblasti?

— Mm..., tega dobro ne vem; to vem, da odgovora ni dočakal, ker se je prej obesil.

— Storil je pač najboljšo, kar je mogel, — se je oglašil filozof.

— Najboljše? — mu je segel v besedo pripovedovalec, ki je bil menda trgovec in zraven resen, veren človek.

— Zakaj pa ne? Umril je in vsega je bilo konec.

— Kako, prosim, bi bilo vsega konec? Kaj pa na onem svetu? Samomorivci bodo vendar vso večnost trpeli. Še moliti se zanje ne sme.

Filozof se je strupeno nasmešnil, a ni nič odgovoril. Nastopil pa je nato proti njemu in proti trgovcu nov nasprotnik, ki se je nepričakovano zavzel za semeniščnika, izvršilnega smrtno obsodbo brez dovoljenja oblasti.

To je bil nov potnik, ki je bil vstopil že v Konjevca, ne da bi ga bil kdo od nas opazil. Doslej je molčal in nihče ni nanj obračal pozornosti. Zdaj pa so se vsi ozrli vanj in se menda vsi začudili, kako je

mogel do zdaj ostati neopažen. To je bil človek orjaškega stasa, z ožganim, odkritosrčnim obrazom in gostimi, valovitimi lasmi svinčene barve: tako čudno je prosevala njegova sivkasta glava. Imel je na sebi meniškalo haljo, široki meniški jermen okoli pasu in visoki, črni suknjeni kalpak. Ni bilo mogoče ugeniti, je li bil še novinec ali že pravi menih, zakaj menihi na otokih Ladoškega jezera, ne nosijo vedno kamilavke? niti, kadar potujejo, niti doma; v svoji kmečki preprostosti se zadovoljijo s kalpaki. Ta naš novi sopotnik, ki se je pozneje izkazal kot izredno zanimiv človek, je imel na pogled nekaj čez petdeset let. Bil je v pravem pomenu besede junak, da, tipičen, prostosrčen, dober ruski junak, spominjajoč na starega Iljo Muromca v pesmi grofa A. K. Tolstega in na krasni Vereščaginovi sliki. Človek bi si nehoti mislil, da bi mu bolj pristojalo namesto pohlevne halje za sedmi pravljicnega »šarca«, jahati v kmečkih škornjih skozi gozd in leno njuhati, kakor »diši temno borovje po smoli in jagodah«.

A kljub vsej dobrodušni preprostosti je bilo takoj opaziti, da je ta človek mnogo videl in dosti hodil po svetu. Nastopil je pogumno, samozavestno, čeprav ni bil neprijeten vsiljiv; govoril je s prijetnim, uglašenim basom:

— Vse to so prazne marnje, — je pričel in je leno ter mehko prožil besedo za besedo izpod košatih, po huzarsko navzgor navihanih sivih brkov. — Ne morem vam namreč pritrčiti, če pravite, da samomorivcem na onem svetu ne bo nikoli odpuščen. Tudi to ni res, da ne sme nihče za nje moliti, kajaj poznam človeka, ki jim prav lahko pomaga.

Vprašali smo ga, kdo bi bil ta človek, ki skrbi za samomorivce in ureja njih posmrtno zadevo.

— To vam lahko povem, — je odgovoril orjaški

* Špičasta kapa.

* Za menihe obvezno cilindrično pokrivalo (Kamilavka).

* »Kmečki sin Ilja Muromec« je najmočnejša osebnost ruskih junških pesmi. Slikar Vereščagin (1842—1904) je znan po protivoljni sliki. Pesnik A. Tolstoj (1817—1875) je avtor priljubljene »Kneza Serebrjanega«.

Sport

500 km kvalitete vone po Sloveniji in Hrvaški, katero priredi motoklub »Ljubljana«, se udeležijo veliko motociklistov. Ze pred prijavnim rokom 25. t. m. je dobil motoklub »Lj« prijave sledečih motociklistov: Arko Stanko, Berček Josjo, Jeglič Rudolf, Kham Franc, dr. Kroyer Pavel, Lasina Franc, Rosa Emanuel, Sila Mario in Veseli Josip. Vodstvo je v Rogoški Slatini preskrbelo prenočišče in garažo in na vseh etapnih postajah cilj in start. Zanimanje za to vožnjo je zelo veliko. Kdor od motociklistov se še ni prijavil naj stori to takoj. — Odbor.

KAR SEDEM JIH BO LETELO, IN DVE ŽENSKI VMEŠ.

Seveda čez Atlantik. Nemka Rasche je prglasila polet Nova Foundlandija—Islandija. Pa se bo morala zelo podvizati, kajti čez Atlantik hoče leteti tudi v Ameriki živeča Rusinja Ljuba Philipps; startala bo med sredo julija in začetkom avgusta.

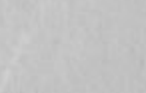
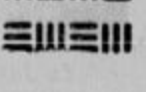
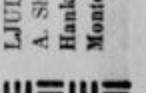
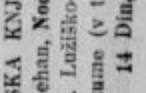
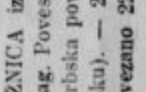
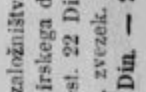
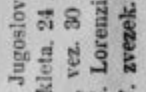
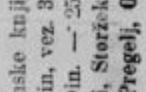
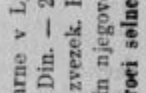
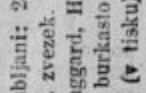
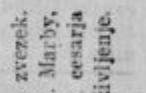
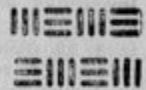
V treh tednih hoče leteti Anglež Courtney, iz Anglije na Novo Foundlandijo. Tu si bo izpopolnil zalogo bencina in bo letel naprej v New York. Nazaj po isti poti. Dva druga Angleži, piloti »Britanskih cesarskih zračnih potov« (British Empire Imperial Airways), hoče leteti v prvem avgustovem tednu iz Londona naravnost v New York. Ime jima je Mariotech in Minchin. V New Yorku hoče ostati samo 8 ur, napolniti aeroplan z bencinom in hoče leteti nato takoj nazaj, v London ali pa še naprej proti vzhodu. Vso dobo poleta, tja in nazaj, z newyorškim odmorom vred računata na 80 ur. Francoski letavec Drouhin je tudi že vse pripravil, da poleti iz Pariza v New York; čaka samo še ugodnega vremena. In slednje so se oglašili tudi še Nemci. Govorili so o Udetu, bolj resno pa govorijo za sedaj o letavcu Koennecke.

Morda se bo uresničilo, kar je zdaj še šala. V družbi se je nekdo plaho obnašal in se je skrivaj po kotih. »Zakaj je tako boječ in zakaj se tako skriva?«, so vprašali gospodarja. »O, ni še letel čez Atlantik in ga je sram.« Torej tako kakor drugod, če še kdo ni bil ministar.

O Byrdu smo tudi brali, da je hotel leteti v Pariz, ostati tam 12 ur in leteti nato takoj nazaj; pa se mu je aparat pokvaril in vreme ni bilo ugodno. In tako dalje. Naj bo, kakor hoče: Lindbergh je pokazal pot, on je prvi preletel razdaljo New York—Pariz, drugi gredo za njim. In kar je glavno: Lindbergh je bil sam, čisto sam, nihče mu ni bodreče zrl v oči, nihče mu ni s svojo navzočnostjo dajal poguma. Zato bo Lindbergh v prekoceanski avijatici imel zmeraj svoje posebno odlično mesto. Kakor kapitan Webb v plavanju čez Kanal.

TEKAČ S ŠTIRIMI NOGAMI.

Zivela sta dvojčka Joe in Tom Rizza, bila sta bokserja in podobna drug drugemu kot las lasu.

Joe se je boril z Billom Perkinsom. Ko je bil upehan, se je šel umiti v umivalnico in je prišel nazaj, a ne on, temveč njegov brat Tom. In isto se je zgodilo pred par tedni v New Yorku. Neki Murray je priglasi svojo udeležbo za 24 urni tek Skril je svojega brata, Murrya II, v preoblačilnici, in ko je bil truden, je šel noter in nastopil je Murray II. Nato pa spet Murray I itd. Čudovita svedžost izrednega tekača se je pa udeležencem slednjih vseeno čudna zdela, iskali so in dobili so. Seveda velik škandal, ki se za brata Murray I in Murray II ni ravno zadovoljivo končal.

SVETOVNO PRVENSTVO V DOLARJIH.
Dempsey in Sharkey se bosta udarila 21. junija, zmagovalce bo v septembru nastopil proti Tunneyu. Kdo bo to, se e ugiba, stave se glasijo 6 : 5 za Sharkeya. Poznavalci pravijo, da je Dempsey v izborni formi; že lani smo pisali, da je boljši kot Tunney, da je on res bokser, dočim je Tunney le boksarski stroj. Naj bo kakor hoče; gotovo je to, da je obljubil Tex Rickard Tunneyu pol milijona dolarjev in še 50 odstotkov onega mekega dohodkov, ki bo presegel to vsoto. Torej, če bodo znašali vidni dohodki 700.000 dolarjev, dobi Tunney 600.000 dolarjev. Če bo Tunneyev nasprotnik Dempsey, bo dobil Dempsey 250.000 dolarjev, tretjino vsote, ki jo je dobil lani za svoj boj s Tunneyem. Za boje, ki ga vodijo do Tunneya, je obljubil Rickard Dempseyu po 150.000 dolarjev. Da bo mogel vse te ogromne vsote izplačati, mora izbrati T. Rickard seveda primeren prostor. V New Yorku te vsote ne more spraviti skupaj, tudi če napolni ves ogromni Madison Square Garden. Kajti država New York ne dovoli višje vstopnine kot 22 in pol dolarja. Če zahtevajo prekupej petkratno vsoto, je to njihova stvar. Zato si je izbral Rickard Filadelfijo; prvič ni tam nobene določbe glede višine vstopnine, drugič je bila lani tam razstava in tma Filadelfija areno, ki je nima podobne nobeno drugo ameriško mesto; največja je. V tej areni sta se borila lani Dempsey in Tunney.

Turistika
Triglavski dom na Kredarici se odpre v soboto 25. t. m. Tako gospodarstvo, kakor tudi oskrba je v istih rokah, kakor lansko leto. Dom bo torej prvovrstno oskrbovan. Vsakdo dobi v domu popolno hrano, skoraj vse pijače, tako brezalkoholne kakor alkoholne, razglednice, zemljevide i. t. d. Turistom priporočamo, da ne nosijo živil s seboj, ker so cene v naših kočah tako za hrano, kakor tudi za pijačo skoraj iste, kakor po mestih.
Češka kočna na Ravnah se odpre 25. t. m. na soboto in bo odprta čez vso sezono. Pota so dobro in na novo markirane, oskrba je v istih rokah kakor lansko leto. Koča bo nudila turistom vse jestvine in pijače, kakor tudi mehka ležišča.
Dne 25. t. m. bodo torej odprte tako v Karavankah, kakor v Triglavskem pogorju, na Črni prsti in na Ratitovcu, kakor tudi v Kamniških planinah vse kočje in vsi planinski domovi. Ker je sedaj vreme izredno ugodno in ker bodo s 25. t. m. vpeljani turistiški vlaki s polovično ceno, naj ne zamudi nobeden izredno ugodne prilike, da ne bi si ogledal prelepih slovenskih planin.

Knjige in revije
Slovenski Učitelj, pedagoška revija in glasilo Slovaške družbe prinaša v št. 4-6. sledečo vsebino: Aleš Napret nadaljuje zapiske iz spomin-ske knjige predavatelja Roloffa, kako naj vzgaja učitelj s svojo osebnostjo, kako naj občuje z učenci i. t. d. Od dr. L. Sušnika je nadaljevanje »Šolstvo na Poljskem«. Ta država ima največ srednjih šol, a od teh je dve tretjini nedržavnih; tudi visokih šol ima zelo veliko. Po svetovni vojni je v teku vse polno novih reform. Od Anice Šubic je lep sestavek »Zakaj otrok tolikanj ljubi pravilice«. Članek Alfonza Koprive »Poslanstvo učiteljskega v mirotvornem gibanju« kaže na posebne smernice, ki zadevajo ves šolski svet. Gradivo se ozira tudi na naše domače sodelavce in kaže, v katerem duhu bo treba vzgajati bodoče rodove. V listku navaja Fr. Štupar pojasnila o umetnem svetovnem jeziku »Esperanto«. Oddelek v listu »Iz šolskega izkustva« podaja navodila o pismenih izdelkih v šoli in o drugih strokovnih stvareh. Pri kulturnem in književnem pregledu najdemo več podatkov o slovenskem kulturnem pregledu. Starše bo zanimal oddelek »Vestnik za starše«, kjer so pojasnila o raznih kulturnih momentih, ki vplivajo na družino in zakon. Vzgoja je dolžnost staršev, pa tudi pravica, katere jim ne more nihče vzeti. — »Slovaška družba« ima namen gojiti pedagoško vedo na krščanskem svetovnem naziranju ter širiti na tej podlagi kulturo med ljudstvom. Ker je v smislu Pravilnika o organizaciji oblastnih prosvetnih oddelkov, naloga teh oddelkov podpirati koristne pojave na obse prosvetnem in kulturnem polju v oblasti, je veliki župan priporočil vsem šolskim vodstvom in krajnim šolskim odborom revijo »Slovenski Učitelj« v naročitev. Letna naročnina znaša 40 Din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Jenkova ulica 6.

Polzvedovanja
V zagrebskem vlakcu, ki vozi ob pol 5 popoldne iz Zagreba v Ljubljano, je pozabila na binkošno soboto neka oseba na postaji Radeče zvezek in knjigo z risbami raznih krojev. Ker izgubljeno nujno potrebuje, prosi najditelja, da pošlje ali sporoči o najdenem na upravništvo Slovenca. Zgubil se je med potjo od Figovca do Vrhnike zavitek blaga za zastavo. Pošten najditelj naj odda na naslov Gospodarsko društvo, Vrhnika, proti primerni nagradi.

Mesto vsakega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo tužno vest, da nas je naša preljubljena žena, zlata mamica, hčerka, sestra, svakinja, teta in sinaha, gospa

Smiljana Kuni Oražmova
roj. Jerman

danes, dne 23. junija ob 21. uri po dolgi mučni bolezni, katero je nad vse udano prenašala, za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto, dne 25. junija ob 16. uri iz hiše žalosti, Beethovnova ulica 16.

Ljubljana, 23. junija 1927.

Voljko Oražem, bančni prokurist, soprog, Milena, hčerka ter ostalo sorodstvo.

Aškerčeva klet

podaljšan Cojzov graben
nasproti Tehnične srednje šole

toči

izborna naravna ljutomerska, haložka, bizeljska in dolenska vina.

V prijetnem, hladnem lokalu nudi se Vam hvaležen užitek. — Prvovrstna mrzla kuhinja.

Za obisk se najtopleje priporoča.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamke: Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

VRTNAR išče primerne službe bodisi pri kakem privatniku ali za pomočnika. Naslov pove uprava lista pod številko 4910.

Proste službe

SEDLARSKEGA pomočnika (fašnera), dobro moč, sprejememo takoj. Spodnja šiška, Lepodvorska 23.

Gospodično

iščemo, ki ima veselje izobraziti se v pisarniški stroki. Trgovski tečaj ni potreben! Potrebna mala kavicija! Ponudbe upravi lista pod št. »100—4893«.

UCENCA

s primerno šolsko izobr., sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Učna doba 3 in pol leta. A. Sušnik, železnina, Ljubljana.

Kdo kupi?

Sadjevec
razpošilja A Oset, »Štarska klet«, MARIBOR.

Imam naprodaj 500 kom. rabljenih ZABOJEV. Ponudbe poslati na: FELIKS SELJAK, restavracija in veleprodaja duvana, p. Donji Kraljevec, žel postaja Kraljevec—Prelog, Medjimurje.

vinska soda

po 2000 l vsebine, kakor tudi več manjših vinskih sodov. Vprašanja na gosp. dr. Hans Arko, odvetnika v Kočevju. 4528

Inserirajte v 'Slovenca'!

Centenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar krovec Ljubljana, Hrenova ul. 9	TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta šte. 8	Angeloslav Hrastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Marlovska c. 8	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajškega mostu	Deželna lekarna pri Mar. Pomagaj Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	K. Pečenko trgovina vseh vrst uanj in čevlarskih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32	KOVAČIČ & JAPELJ trgovina s spec. kolonij. in materij. blagom LJUBLJANA, Kongresni trg 19
Blaž Jančar pleskar Ljubljana, Breg	Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31	PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 2908 Ustan. 1903	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14

Nasha obrt

Moderno restavracijo s celokupnim inventarjem oddam takoj samo strokovnjaku. Potreben kapital Din 100.000. Le resne ponudbe pod šifro »Zlata jama« 4911 na upravo.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**. Stari trg 12 - Židovska 4.

Nogavice

VEZENINO, samoveznice, naramnice, sukanec, svilene trakove, čevlarske potrebšchine, krtače, motvoz (špaga), razni papir ter galanterijsko in kratko blago nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC
Ljubljana, Pred škofijo 15.

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovina žita in moka **A. VOLK, Ljubljana** Resljeva cesta št. 24.

Brez posebnega obvestila.

Umrl nam je danes zjutraj naš preljubljeni soprog, oče, sin, brat, zet, svak in stric, gospod

ing. Viktor Zupanc
višji gradbeni svetnik

Pogreb dragerega pokojnika bo v petek 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Šelenburgova ulica šte. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. junija 1927.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

BERKO
BERNIK & UČAK

NOVA MODNA TRGOVINA
DUNAJSKA CESTA 5
NASPROTI GOSTILNE „PRI ŠESTICI“

OTVORJENA v soboto 25. JUNIJA 1927

ODDELEK ZA MOŠKO MODO - SPEC. ODDELEK ZA DAMSKE KLOBUKE